ΤΕΥΧΟΣ 15ον ΑΘΗΝΗΣΙ 1ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1911

ΠΕΡΙΟΔ. ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ

ΠΛΗΝ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Γ'— ΕΤΟΣ 22ον
ΓΡΑΦΕΙΑ
Ὁδὸς Σωκράτους 2 καὶ Ἀρσάκη 4
Διευθυντὴς-Ἐκδότης
Φ. ΠΡΙΝΤΕΖΗΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ
Ἔσωτερ. Ἁπλῆ Ἔκδοσις Δρ. 12
» Πολυτελὴς » » 16
Ἐξωτερ. Ἁπλῆ » Φρ. 15.
» Πολυτελὴς » » 20

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΙΣΟΡΡΟΠΙΑ

ΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ, ΤΟ ΠΑΡΟΝ ΚΑΙ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ

Η τοσάκις καὶ κατὰ τοσοῦτον διαφόρους τρόπους ἀπὸ τοῦ 16ου αἰῶνος πραγματοποιηθεῖσα εὐρωπαϊκὴ ἰσορροπία καὶ κατὰ διαλείμματα πλέον ἢ ἧττον κανονικῶς διαλυθεῖσα, φαίνεται ἤδη μέλλουσα νὰ ἐπιτευχθῇ ἐπὶ νέων ὅλως βάσεων ἐξασφαλιζουσῶν καλειτέραν καὶ στερεωτέραν τὴν διάρκειαν.

Ἐπὶ πολὺν χρόνον ἀντέταξαν τῷ ἰσχυροτέρῳ λαῷ τὴν συμμαχίαν δύο ἢ περισσοτέρων ἄλλων, διὰ τῆς συνενώσεως τῶν δυνάμεων αὐτῶν, οὕτως ὥστε νὰ ἀντισταθμίζωσι πλέον ἢ ἧττον ἀκριβῶς τὰς τοῦ πρώτου. Ἤδη δὲ τὰ εὐρωπαϊκὰ ἔθνη ἐξελίσσονται συγχρόνως πρὸς δύο τοιαύτας διευθύνσεις καὶ τείνουσι νὰ ἰσορροπῶσιν ἀμοιβαίως τὰς ἑαυτῶν δυνάμεις κατὰ δύο τρόπους.

Ἐν πρώτοις ἕκαστον κράτος πειρᾶται νὰ καρπωθῇ τοῦ μᾶλλον συμφέροντος μέρους ἐκ τῶν ἐπικρατουσῶν ἐν αὐτῷ ἐνεργειῶν· εἶνε δὲ τοῦτο ἁπλῆ συνέπεια τῆς διανοητικῆς προόδου τῶν λαῶν. Ἡ γεωργία καὶ αἱ πολυάριθμοι πηγαί, ἃς παρέχει, ἀποτελοῦσι πλοῦτον μεταλλείου εὐκόλως ἐκμεταλλευσίμου· ἡ βιομηχανία καὶ τὸ ἐμπόριον ἐπιτρέπουσιν εἶτα τῷ ἔθνει ν' ἀκτινοβολῇ καὶ νὰ διασκορπᾷ πέριξ αὐτοῦ τὰς ζωικὰς αὐτοῦ δυνάμεις καὶ ἐνεργείας καὶ νὰ χρησιμοποιῇ αὐτὰς οὕτως ὥστε, ἐὰν ἡ χώρα ἀφ' ἑαυτῆς παρέχῃ τῷ λαῷ της πεδίον ἐνεργείας πολὺ περιωρισμένον, νὰ τῷ ἀπομένωσιν ἀνεξάντλητοι αἱ ἔξωθι αὐτοῦ πηγαί.

Ἐν τούτοις εἶναι βέβαιον, ὅτι ἡ ἐπέκτασις τῆς ἐνεργείας λαοῦ τινος παρὰ τοῖς γείτοσιν, οἵτινες ἐξίχθησαν εἰς τὸν αὐτὸν βαθμὸν τοῦ πολιτισμοῦ, ταχέως προσλαμβάνει ὅριον, ὅπερ ἐπακριβῶς ἀντιπροσωπεύει τὴν ἐπέκτασιν τῆς ἐνεργείας τοῦ γείτονος. Ἰδοὺ δὲ ὁ λόγος, διὰ τὸν ὁποῖον οἱ λαοὶ τῆς Εὐρώπης μόλις ἠσθάνθησαν αὐξανομένην τὴν ὑλικὴν αὐτῶν δύναμιν καὶ προϊοῦσαν τὴν διανοητικὴν αὐτῶν ἐνέργειαν, ὑπέκυψαν εἰς τὴν ἐπιτακτικὴν ἀνάγκην νὰ ζητήσωσι τὴν ἐπέκτασιν οὕτως εἰπεῖν τῆς χώρας των, καταλαμβάνοντες δι' ὅλων τῶν δυνατῶν μέσων ἀποικίας ἔξωθι πρὸς ἐκμετάλλευσιν.

Τό γε νῦν ἔχον ἡ ἀνάγκη αὕτη εἶνε ἴσως ἐπιτακτικωτέρα ἢ πώποτε ἄλλοτε. Ἡ ἐπιστήμη ἀπό τινων ἤδη ἐτῶν προσφέρει τὰς ἐκδουλεύσεις αὐτῆς τῇ γεωργίᾳ καὶ τῇ βιομηχανίᾳ, ἀλλ' ἐὰν ἐν τῷ βιομηχανικῷ σταδίῳ αἱ ἀποδόσεις φαίνονται αὐξανόμεναι πάντοτε διὰ τῆς τελειοποιήσεως τῶν μηχανικῶν ἐργαλείων, ἅτινα δύνανται πάντοτε νὰ κατασκευάζωσιν ἐπὶ μᾶλλον ταχύτερον ὡρισμένον ἀντικείμενον, δὲν συμβαίνει τὸ αὐτὸ καὶ ἐν τῇ ἀποδόσει τοῦ ἐδάφους. Δύνανται νὰ βελτιώσωσι τὰ μέσα τῆς γεωργίας, δύνανται νὰ μεταβάλωσι

τὰς συνθήκας τῆς συγκομιδῆς, ἀλλὰ δὲν θὰ δυνηθῶσι ν' ἀποδώσωσι τῷ ἐδάφει πλέον τοῦ μεγίστου ὡρισμένου μέρους, ὅπερ δύναται νὰ παραγάγῃ καὶ ἡ μεγίστη αὐτὴ ἀπόδοσις ἐξίκετο ἤδη εἰς τὸ ἄρτιον ἢ εἶναι πολὺ πλησίον αὐτοῦ ἐν ταῖς πλείσταις εὐρωπαϊκαῖς χώραις. Ἐὰν δὲ ὁ πληθυσμὸς αὐξήσῃ ὀλίγον, ἢ καὶ νέαι ἀνάγκαι ἐπέλθωσιν—καθ' ἑκάστην δὲ πλάττονται τοιαῦται, εἶναι ἀναπόφευκτον, ὅτι τὸ ἔθνος τοῦτο θὰ ὑποστῇ τὴν ἐπιτακτικὴν ἀνάγκην νὰ ζητήσῃ ἔξωθι τὴν αὔξησιν τῶν πηγῶν του!

Εἶνε πιθανὸν—ἵνα μὴ εἴπωμεν βέβαιον—ὅτι ἡ Γερμανία καὶ ἡ Ἰταλία πιεζονται ὑπὸ τῆς ἀνάγκης ταύτης· δι' ὅπερ ἡ πρώτη ἀνεκίνησε τὰς ἐν τῷ Μαρόκῳ ἐδαφικὰς αὐτῆς μετὰ τῆς Γαλλίας διαφορὰς καὶ διὰ τὸν αὐτὸν λόγον ἡ δευτέρα ἔρριψε τὰ δίκτυά της ἐπὶ τῆς Τριπολίτιδος καὶ εὑρίσκεται ἤδη εἰς πόλεμον μετὰ τῆς Τουρκίας. Φυσικῶς, ὁπόταν ἡ ἐνέργεια λαοῦ τινος δὲν δύνατάι πλέον νὰ διατελῇ στενοχωρουμένη ἐν τῷ ἔθνει του, ἀναγκαστικῶς αὕτη θὰ ἐκχειλήσῃ!

Συγκρατήσωμεν ὅθεν τὸ γεγονὸς τοῦτο, ὅτι τό γε νῦν ἔχον οἱ λαοὶ τῆς Εὐρώπης ἐξακολουθοῦσι—ἐπιβεβαιοῦντες τοῦτο περισσότερον ἤδη ἢ εἰς οὐδεμίαν ἄλλην ἐποχὴν τῆς ἱστορίας—τὴν αἰώνιον παράδοσιν, ἥτις ἀπαιτεῖ, ἵνα ἕκαστον ἔθνος ἐργάζεται πρὸς ἐνίσχυσίν του ἐσωτερικῶς καὶ ἐξωτερικῶς.

Ἀλλὰ πρὸς πραγματοποίησιν τῆς ἀναγκαίας ἰσορροπίας μετοξὺ τῶν εὐρωπαϊκῶν ἐθνῶν, εὐκρινῶς καθορᾶται, ὅτι δὲν προσπαθοῦσι πλέον μόνον, ὡς ἄλλοτε, ν' ἀντιτάσσωσι τὰς ἑαυτῶν δυνάμεις, **ἀλλὰ τοὐναντίον τείνουσι νὰ τὰς ἑνώσωσι** καὶ νὰ σχηματίσωσιν οὕτως εἰπεῖν, ἕνα πυρῆνα ἐπιτυχῶς δρῶντα σχεδὸν πάντοτε πρὸς διατήρησιν τῆς εἰρήνης καὶ κατὰ συνέπειαν ἐπιτρέποντα τῇ προόδῳ νὰ ἀσκῇ ἀσφαλῶς τὴν πρὸς τὰ πρόσω πορείαν του.

Αἱ χαρακτῆρα πλέον ἢ ἧττον καθαρῶς ἐπιθετικὸν ἔχουσαι συμμαχίαι ὑφίστανται ἴσως ἔτι ὀνόματι, ἀλλὰ πραγματικῶς ὑπῆρξαν. Ἡ Τριπλῆ—Συμμαχία ἦτο τοιαύτη. Ἀλλὰ ἡ Ἰταλία φαίνεται ἀποσυρομένη βαθμηδόν· νῦν δὲ προσπαθεῖ ν' ἀρκεσθῇ εἰς ἑαυτήν, τείνουσα μᾶλλον ν' ἀπομακρυνθῇ τῆς φιλοπολέμου Γερμανίας. Τὸ δὲ μᾶλλον βέβαιον εἶνε, ὅτι ἐν τῇ ὁδῷ ταύτῃ τῆς προόδου τῶν ἐθνῶν, ἡ Ἰταλία ἐπέδειξεν ἐν πλείσταις περιστάσεσι πραγματικὸν πνεῦμα τῆς ἐποχῆς, ἐπωφεληθεῖσα ἐπιτηδείως τῶν εὐνοϊκῶν περιστάσεων διὰ τὴν ἐλευθερίαν τῆς δράσεώς της καὶ τὴν ἐδαφικὴν ἐπέκτασίν της. Τὰ σύγχρονα δὲ γεγονότα ἔρχονται εἰς ὑποστήριξιν τῆς παρατηρήσεώς μας ταύτης.

Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν τόσον ἀλαζῶνα Γερμανίαν—καὶ δικαιωματικῶς—τὴν βιομηχανίαν της, τὸν στρατόν της, καὶ δὴ τὸν πυκνότατον πληθυσμόν της! ἴσως εἶνε ἡ ὀλιγώτερον ἐξελιχθεῖσα χώρα ὡς πρὸς τὴν σύγχρονον ἀντίληψιν ἐπὶ τῆς πραγματοποιήσεως τῆς εὐρωπαϊκῆς ἰσορροπίας. Πιθανῶς δὲ εἶνε εἷς ἔτι λόγος, δι' ὃν φαίνεται ὅτι ἵσταται ὀλίγον κατὰ μέρος ὑπὸ τῶν ἄλλων μεγάλων ἐθνῶν, εἷς ἔτι λόγος, δι' ὃν ἡ στάσις αὐτῆς ἐν τῇ μαροκινικῇ διαμάχῃ διήγειρε σχόλια ὀλίγον εὐνοϊκὰ αὐτῇ;

Ἡ Αὐστρία, πλησιέστερος γείτων τῆς Τουρκίας ὠφελεῖται ἐκ τοῦ ἀναβρασμοῦ τῶν βαλκανικῶν κρατῶν, ἀλλ' ἡ ἕνωσις δυσκόλως συντελεῖται τό γε νῦν ἔχον ἐν αὐτῇ, πλὴν τὸ μέλλον θὰ πραγματοποιήσῃ ἄρα τοῦτο; Ὑπὸ ἔποψιν γενικῆς προόδου, τὸ αὐστριακὸν ἔθνος βαδίζει πολὺ ἐπίσης βραδέως. Αἱ δὲ ἐσωτερικαὶ διαιρέσεις ὀλίγον εὐνοοῦσι τὴν ἐπέκτασιν ἑνὸς λαοῦ!

Ἡ Ρωσσία, μέγας αὐτοκρατορικὸς ὄγκος μένει κεῖνας τινας ὄπισθεν ὑπὸ ἔποψιν πολιτικήν. Βραχεῖα μὲν ἀλλὰ λίαν ἀσφαλὴς ἐξέλιξις συντελεῖται κατ' ὀλίγον ἐν τῷ λαϊκῷ πληθυσμῷ της, καὶ δὲν ἤθελεν εἰσθαι ἀδύνατον, ἐὰν ἡ ἐξέλιξις αὕτη παρουσιάσῃ ἐν δεδομένῃ στιγμῇ, αἰφνιδίαν ἐξέγερσιν κοινωνικῆς κναστατώσεως. Εἶνε μάλιστα σχεδὸν παράδοξον, ὅτι τοῦτο δὲν ἐγένετο ἔτι, δεδομένου ὅτι ἀπὸ πολλοῦ καιροῦ ἡ χώρα αὕτη κατὰ βάθος ἀναμοχλεύεται ὑπὸ τῶν νέων θεωριῶν.

Σημειώσωμεν προβαίνοντες, ὅτι ἡ Πορτογαλλία ἔδωκε τῇ Ἱσπανίᾳ ἐν παράδειγμα, ὅπερ αὕτη θὰ εὕρῃ τὴν εὐκαιρίαν ἀναμφιβόλως νὰ ἀκολουθήσῃ ἐπωφελῶς ἐν δεδομένῃ στιγμῇ!

Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν Γαλλίαν, δύναταί τις νὰ εἴπῃ, ὅτι σὺν τῇ Ἀγγλίᾳ, αὕτη εὑρίσκεται ἐπὶ κεφαλῆς τῆς κινήσεως, ἥτις τείνει νὰ πρασύρῃ τοὺς εὐρωπαϊκοὺς λαοὺς πρὸς τὴν **συμφωνίαν**, ἥτις συμφωνία ἔσεται ἡ ἀσφαλεστέρα ἐγγύησις τῆς ἀνεξαρτησίας καὶ τῆς ἐλευθέρας ἀναπτύξεως ἑκάστου ἔθνους.

Ἡ ἐγκάρδιος Συνεννόησις δέον νὰ θεωρηθῇ ὡς τύπος τῶν νέων συμμαχιῶν. Ἐλπίσωμεν δέ, ὅτι ἡ Γαλλία καὶ Ἀγγλία δώσασαι παράδειγμα ἄξιον ἀπομιμήσεως, θὰ ἴδωσι βαθμηδὸν προσερχόμενα ἐν αὐταῖς τὰ ἄλλα ἔθνη. Δὲν εἶνε δὲ ἀδύνατον νὰ προΐδῃ τις ἐν ταῖς συμφωνίαις ταύταις τὴν μέλλουσαν διοργάνωσιν τῆς *Ἑνώσεως μεταξὺ ὅλων τῶν Κρατῶν τῆς Εὐρώπης* τὴν διοργάνωσιν ἐὰν θέλετε, τῶν *Ἡνωμένων Εὐρωπαϊκῶν Κρατῶν!* Ἴσως δὲ ὑπὸ τὸ τελευταῖον τοῦτο σχῆμα θέλει πραγματοποιηθῇ ἐν τῷ μέλλοντι ἡ εὐρωπαϊκὴ ἰσορροπία, ἰσορροπία ἐξασφαλισθησομένη ὑπὸ τῆς ἑνώσεως τῶν δυνάμεων τῶν ἐθνῶν καὶ τῶν ἀμοιβαίων καὶ ἀπαραβάτων ἐγγυήσεων τῆς εἰρήνης!

Em. Vauchez.

(Ἐκ τοῦ γαλλικοῦ) Φ. Π.

Η ΜΕΤΕΜΨΥΧΩΣΙΣ

πὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων ὁ ἄνθρωπος ἐσχημάτισε τὴν πεποίθησιν, ὅτι ἔχει ψυχὴν καὶ ὅτι αὕτη μετὰ τὸν θάνατον τοῦ σώματος ἐπιζῇ. Τοῦτο δὲ ἔδωκεν ἀφορμὴν νὰ πιστευθῇ, ὅτι αὕτη οὖσα ἀθάνατος προϋπῆρχε καὶ ἐπανέρχεται εἰς τὴν ζωήν.

Αὕτη δὲ ἡ εἰς νέα σώματα μετάβασις τῶν ψυχῶν εἶναι ἡ λεγομένη μετεμψύχωσις ἢ μετενσωμάτωσις ἢ καὶ μετενσάρκωσις, τῆς ὁποίας τὴν ἐξήγησιν θὰ ἐπιχειρήσωμεν παρακατιόντες.

Παλαιοτάτην δοξασίαν περὶ τῆς μετεμψυχώσεως εὑρίσκομεν ἐν τῇ Ἰνδικῇ χώρᾳ. Κατὰ τὴν βραχμανικὴν καὶ βουδιστικὴν Σαμσάρα ἕκαστος ἄνθρωπος πολλάκις ἐγεννήθη ἐντῷ παρελθόντι καὶ πλειστάκις θὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν ζωὴν ἐν τῷ μέλλοντι, μέχρις ὅτου τελειοποιούμενος κατὰ τὴν γνῶσιν καὶ τὸ ἦθος κατασιρέψῃ τὴν ὁρμὴν πρὸς νέαν γένεσιν, ἥτις ἐν αὐτῷ ὑπάρχει. Κατὰ τὴν δοξασίαν ταύτην πᾶσαι αἱ ψυχαὶ μετὰ θάνατον μεταβαίνουσιν εἰς τὴν Σελήνην, ἥτις θεωρεῖται ὡς πύλη τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἐντεῦθεν ἄλλαι μὲν ἔρχονται εἰς τὸν Οὐρανόν, ἔνθα βασιλεύει ὁ Θεὸς τῶν νεκρῶν Yama ὁ Πλούτων τῆς Ἰνδικῆς μυθολογίας, ἄλλαι δ' ἐπιστρέφουσι πάλιν εἰς τὴν Γῆν ἐν εἴδει βροχῆς καὶ ἐνσωματοῦνται, Ἐν δὲ τοῖς νόμοις τοῦ Μανοῦ ἀναφέρεται ὅτι ἡ μετάστασις τῆς ψυχῆς εἰς διάφορα ζῶα γίνεται πρὸς τιμωρίαν καὶ ἀμοιβὴν αὐτῶν.

Ἡ δοξασία αὕτη ἐπεκράτησε καὶ παρὰ τοῖς Αἰγυπτίοις. Ὁ ἀρχαιότατος Ἕλλην ἱστορικὸς Ἡρόδοτος, ὅστις ἐπεσκέφθη τότε τὴν χώραν τῶν Φαραώ, λέγει: «**Πρῶτοι δὲ καὶ τόν δε τὸν λόγον Αἰγύπτιοι εἰσιν οἱ εἰπόντες, ὡς ἀνθρώπου ψυχὴ ἀθάνατός εστι, τοῦ σώματος δὲ καταφθίνοντος εἰς ἄλλο σῶμα ζώου ἀεὶ γινόμενον ἐνδύεται. Ἐπεὰν δὲ περιέλθῃ πάντα τὰ χερσαῖα ζῶα καὶ τὰ θαλάσσια καὶ τὰ πετεινά, αὖτις ἐς ἀνθρώπου σῶμα γινόμενον ἐνδύνειν, τὴν δὲ περίκλυσιν αὐτῇ γένεσθαι ἐν τρισχιλίοισιν ἔτεσιν.** *Καὶ ὁ Πλούταρχος δὲ ἐν τῷ περὶ Ἴσιδος καὶ Ὀσίριδος λόγῳ βεβαιοῖ, ὅτι οἱ Αἰγύπτιοι ἀπεδέχοντο μεταμόρφωσιν ἀνθρώπων ἀδίκων εἰς ζῶα.*

*Ἐν Ἑλλάδι εἰσηγηταὶ τῆς μετεμψυχώσεως ὑπῆρξαν οἱ Ὀρφικοί, οἵτινες ἐπέδειξαν πρῶτοι, ὅτι οἱ ἄνθρωποι γίνονται ἐξ ἀλλήλων καὶ ὡμίλησαν περὶ κύκλου μετενσωματώσεων, εἰς ἃς οἱ ἄνθρωποι ὑποβάλλονται ἕνεκα τῶν ἁμαρτιῶν των πρὸς τιμωρίαν «**δίκην διδούσης τῆς ψυχῆς**» ὡς εἶπεν ἀκολούθως κατ' αὐτοὺς ὁ Πλάτων.*

Ἀλλὰ τελειότερον διατυπωμένην εὑρίσκομεν τὴν περὶ μετεμψυχώσεως δοξασίαν παρὰ τοῖς Ἕλλησι φιλοσόφοις, μάλιστα δὲ τῷ Πυθαγόρᾳ καὶ τῷ Ἐμπεδοκλεῖ καὶ τῷ Πλάτωνι καὶ ὅσοι ἠκολούθησαν ἐκείνοις. Κατὰ τὸν Πυθαγόραν αἱ ψυχαὶ προϋπάρχουσιν ἔν τινι μακαρίῳ τόπῳ, ἐν τῷ Οὐρανῷ, δι' ἁμαρτήματα δὲ καταπίπτουσιν εἰς τὴν Γῆν πρὸς τιμωρίαν καὶ ἐγκλείονται εἰς σώματα ἀνθρώπων, ὡς εἰς εἱρκτὴν καὶ φρουράν.[1] *Καὶ ὅσοι μὲν ἐν τοῖς ἀνθρωπίνοις σώμασιν ἐναρέτως διάγουσι τὸν βίον, ἐπανέρχονται εἰς τὸν Οὐρανὸν καὶ γίνονται ὅμοιοι τοῖς θεοῖς, ὅσοι δ' ἐμμένουσιν ἐν τῇ ἁμαρτίᾳ, πορεύονται εἰς τὸν Τάρταρον καὶ τιμωροῦνται. Πολλοὶ δὲ, ἵνα ἀπαλλαγῶσιν τῶν ἁμαρτημάτων καὶ καθαρθῶσιν, εἰσέρχονται πάλιν εἰς σώματα ἀνθρώπων καὶ ζώων. Τοῦτο ἔλεγον οἱ Πυθαγόρειοι* ***Παλιγγενεσίαν.*** *Αὐτὸς ὁ Πυθαγόρας μετεφοίτησεν εἰς σώματα πολλῶν ἀνθρώπων! Ἐνεθυμεῖτο, ὅτι ὑπῆρξεν ἄλλοτε Εὔφορβος, ὁ Τρὼς ὃν ἐφόνευσεν ὁ Μενέλαος ἐν τῇ μάχῃ, ἔτι δὲ Ἑρμότιμος ὁ Κλαζομένιος προφήτης. Πρὸς δὲ τούτοις καὶ ἄλλας μορφὰς ἔλαβεν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ, ὧν ἐτήρησε τὴν ἀνάμνησιν. Ἐκ τούτων ἀγόμενος ὁ Λουκιανὸς παριστᾷ τὸν μέγαν φιλόσοφον ὡς ἀλεκτρυόνα ἔν τινι κομψοτάτῳ διαλόγῳ, διηγούμενον τὰς μεταμορφώσεις, ἃς ὑπέστη καὶ περὶ τοῦ Ὁμήρου λέγοντα, ὅτι ὅσα γράφει περὶ τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου εἶνε δημιουργήματα τῆς φαντασίας του, διότι ὅτε ὁ πόλεμος ἐκεῖνος ἐγίνετο, ὁ ἀθάνατος ποιητὴς τῆς Ἰλιάδος καὶ τῆς Ὀδυσσείας ἦτο κάμηλος ἐν Βάκτροις τῆς Ἀσίας. Ὁ δὲ φιλόσοφος Ξενοφάνης διηγεῖται, ὅτι ὁ Πυθαγόρας ἰδὼν ἡμέραν τινὰ κυνάριον δερόμενον, ἀνεγνώρισε τὴν ψυχὴν φίλου του ὑπάρχουσαν ἐν αὐτῷ.*

Καὶ ὁ φιλόσοφος Ἐμπεδοκλῆς οὕτωσί διετύπωσε τὴν περὶ μετεμψυχώσεως δοξασίαν.

---

(1) Μαρτυρέονται δὲ καὶ οἱ παλαιοὶ θεολόγοι τε καὶ μάντιες, ὡς διά τινας τιμωρίας ἡ ψυχὴ τῷ σώματι συνέζευκται καὶ καθάπερ ἐν σώματι τούτῳ τέθαπται (Πλάτ. Φαιδ. 62 Β).

(2) Τὰς δ' ἀκαθάρτους μητ' ἐκείναις πελάζειν (ταῖς καθαραῖς) μητ' ἀλλήλαις, δεῖσθαι δ' ἐν ἀρρήκτοις δεσμοῖς ὑπ' Ἐριννύων. (Διογ. λαέρτ. 8, 1, 3).

«Δαίμονες ἦσαν λέγει, ἄλλοτε οἱ ἄνθρωποι καὶ ἐν τῷ Οὐρανῷ ἔζων ὅμοιοι τοῖς θεοῖς. Ἀλλ' ἕνεκα παντοίων ἁμαρτημάτων, οἷον φόνου καὶ ἐπιορκίας, κατέπεσον εἰς τὴν γῆν καὶ ἐπὶ χρόνον ἄπειρον πλανῶνται μακρὰν τῆς μακαριότητος καὶ ζῶσιν ἐν δυστυχίᾳ καὶ πρὸς ἀπαλλαγὴν δὲ μεταφοιτῶσιν εἰς ἄλλα σώματα αἱ ψυχαί των καὶ τὰ ὄντα εἰς ἃ ἐνσωματοῦνται αὗται εἰσὶν ἀνάλογα τῶν ἁμαρτημάτων εἰς ἃ ὑπέστησαν.

Ὁ φιλόσοφος οὗτος λέγει καὶ περὶ ἑαυτοῦ, ὅτι ὑπῆρξεν εἷς τῶν ἐκπεσόντων.

τῶν καὶ ἐγὼ νῦν εἰμι φυγὰς θεόθεν
καὶ ἀλήτης νείκεϊ μαινομένῳ πίουνος

Ὁ Πίνδαρος ἐν τοῖς ἐπινίκοις αὐτοῦ λέγει, ὅτι αἱ ψυχαὶ μετὰ θάνατον ἐπανέρχονται πάλιν εἰς τὴν γῆν, εἰσερχόμεναι εἰς νέα σώματα πρὸς κάθαρσιν, καὶ ὅτι τῶν δικαίων αἱ ψυχαὶ ἔρχονται τρίς, λήγων οὕτως ὁ ἐπίγειος αὐτῶν βίος. Ἀλλὰ ὁ περισσότερον κῦρος προσδώσας εἰς τὸ ζήτημα εἶνε ὁ φιλοσοφώτατος Πλάτων, ὅστις μεταξὺ ἄλλων λέγει, ὅτι ἐκεῖναι μόνον ἐκ τῶν ψυχῶν δύνανται νὰ διαμένωσιν ἐν τῷ οὐρανῷ, ἐν ταῖς ὁποίαις ὑπερισχύει τὸ λογικὸν καὶ ἡ σωφροσύνη, αἱ δὲ ἄλλαι καταπίπτουσιν εἰς τὴν γῆν. Ἐννέα δὲ κατ' αὐτὸν εἶνε αἱ τάξεις τῶν ἀνθρώπων, οἵτινες γεννῶνται ἐκ τῶν ψυχῶν τούτων, 1ον ἡ τῶν φιλοσόφων, φιλοκάλων καὶ μουσικῶν, 2ον ἡ τῶν δικαίων, πολιτικῶν, ἐννόμων βασιλέων καὶ ἀρχόντων, 3ον ἡ τῶν οἰκονομολόγων καὶ χρηματιστῶν, 4ον ἡ τῶν φιλοπόνων καὶ ἰατρῶν ἐν γένει, 5ον ἡ τῶν μάντεων καὶ ἱερέων, 6ον ἡ τῶν ποιητῶν καὶ τεχνητῶν, 7ον ἡ τῶν δημιουργῶν καὶ γεωργῶν, 8ον ἡ τῶν σοφιστῶν καὶ δημοκόπων, 9ον ἡ τῶν τυράννων. Ἐπιστρέφουσι δὲ εἰς τὸν Οὐρανὸν οὐχὶ πᾶσαι αἱ ψυχαί, ἀλλ' ὅσαι καθαίρονται ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν των.

Καὶ πολλὰ ἄλλα ἀναφέρει, ἅτινα παραλείπομεν, ὡς μὴ στηριζόμενα ἐπί ἀποδείξεων καὶ σκοπὸν μόνον ἔχοντα τὴν ὑπόστασιν τῆς μετεμψυχώσεως. Ὁμοίως τὰ διδάγματα τῶν νέων Πυθαγορείων καὶ τῶν νέων Πλατωνικῶν, Ἀπολλωνίου τοῦ Τυανέως, τοῦ Πλουτάρχου, τοῦ Πορφυρίου, τοῦ Πλωτίνου, τοῦ Ἰαμβλίχου, τοῦ Ἱεροκλέους, τοῦ Φίλωνος, τοῦ Πρόκλου καὶ ἄλλων πολλῶν ἐπιρρωννύουσι τὴν περὶ μετενσωματώσεως τῶν ψυχῶν δοξασίαν τῶν Ἑλλήνων.

Ἀναφέρομεν περιεργείας ἕνεκα καὶ δύο περικοπὰς παραδόξων δοξασιῶν. «Τοῦ ἑκάστου προτέρου βίου ἐκλείπει ἡ ἀνάμνησις, διότι αἱ ψυχαὶ πίνουσιν ἐκ τοῦ ἐν τῷ Ἅδῃ Ἀμέλητος ποταμοῦ, ὅστις εὑρίσκεται ἐν τῷ πεδίῳ τῆς Λήθης, ἔνθα αἱ ψυχαί, πρὶν ἢ εἰσέλθωσιν εἰς νέα σώματα, πίνουσιν ἐξ αὐτοῦ.» Καὶ ὁ Τιμαῖος: «Ὁ δημιουργὸς τοσαύτας ψυχὰς ἔπλασεν, ὅσοι ὑπάρχουσιν ἀπλανεῖς ἀστέρες, θέσας ἀπὸ μίαν τοιαύτην ἐπὶ ἑκάστου ἀστέρος καὶ ὡρίσας τὰ ἑξῆς: Ἐκ τῶν ἀστέρων νὰ ἴδωσι τὸ σύμπαν αἱ ψυχαὶ καὶ εἶτα νὰ ἔλθωσιν εἰς τὴν γῆν εἰς σώματα ἀνδρῶν. Καὶ ὁ μὲν διαγαγὼν βίον ἄμεμπτον νὰ ἔλθῃ πάλιν εἰς τὸν ἀστέρα του νὰ ζήσῃ βίον μακάριον, ὁ δὲ ἐκλελυμένον, νὰ ἀναγεννᾶται εἰς ἄλλα σώματα, μέχρις οὗ καθαρθῇ τελείως».

Κατὰ τὸν Ἰώσηπον οἱ Φαρισαῖοι παρὰ τοῖς Ἰουδαίοις ἦσαν τῆς μετεμψυχώσεως θιασῶται, διδάσκοντες «**ψυχὴν πᾶσαν μὲν ἄφθαρτον εἶνε, μεταβαίνειν δὲ εἰς ἕτερον σῶμα τὴν τῶν ἀγαθῶν μόνην τὴν δὲ τῶν φαύλων ἀϊδίῳ τιμωρίᾳ κολάζεσθαι.** Οἱ δὲ Ἰουδαῖοι ἀπεδέχοντο ἐπὶ τῶν χρόνων τοῦ Ἰησοῦ τὴν ἐπάνοδον μεγάλων ἀνδρῶν εἰς τὸν βίον ἐνταῦθα.

Ὁ Ἰησοῦς ἐρωτᾶ τοὺς μαθητάς του: «**Τίνα με λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι εἶναι τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου**; οἱ δὲ ἀποκρίνονται: «**Οἱ μὲν Ἰωάνην τὸν βαπτιστήν, ἄλλοι δὲ Ἠλίαν, ἕτεροι δὲ Ἱερεμίαν ἢ ἕνα τῶν προφητῶν**». Καὶ ὁ Ἰωάννης ἐθεωρεῖτο παρ' αὐτοῖς μετεμψύχωσις παλαιῶν ἀνδρῶν.

Ἐν τῷ Ταλμοὺδ τῶν Ἑβραίων πολλάκις φαίνεται ἡ πίστις αὐτῶν εἰς τὴν μετεμψύχωσιν, πλεονάκις δὲ ἐν τῇ Καββάλᾳ, ἐν ᾗ ἀναφέρεται, ὅτι αἱ ψυχαὶ εἰς πολλὰ μεταφοιτῶσι σώματα ἐν τῷ ἐνταῦθα βίῳ καὶ τέλος καθαιρόμεναι ἔρχονται εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν.

Ἐκ τῶν χριστιανικῶν αἱρέσεων ἀπεδέξαντο τὴν μετεμψύχωσιν ἡ τῶν Γνωστικῶν καὶ ἡ τῶν Μανιχαίων. Ὁ Βασιλείδης παρερμηνεύων τὸ τοῦ Παύλου «**ἐγὼ δὲ ἔζων χωρὶς νόμον ποτέ· ἐλθούσης δὲ τῆς ἐντολῆς ἡ ἁμαρτία ἀνέζησεν, ἐγὼ δὲ ἀπέθανον**» ἔλεγε· πρὶν ἢ ἔλθω εἰς τοῦτο τὸ σῶμα, ἤμην ἐν τῷ σώματι ἄλλου ζώου τετράποδος ἢ πτηνοῦ! Καί ὁ Καρποκράτης τὸ τοῦ Λουκᾶ· «**ὡς γὰρ ὑπάγης μετὰ τοῦ ἀντιδίκου σου ἐπ' ἄρχοντα. ἐν τῇ ὁδῷ, δὸς ἐργασίαν ἀπηλλάχθαι ἀπ' αὐτοῦ· μήποτε κατασύρῃ σε πρὸς τὸν κριτήν, ὁ δὲ κριτὴς σὲ παραδῷ τῷ πράκτορι καὶ ὁ πράκτωρ σὲ βάλῃ εἰς φυλακήν**» ἡρμήνευσεν ὡς ἑξῆς:

Ἀντίδικος ἔλεγεν εἶναι ὁ διάβολος ἓν ἐκ τῶν πνευμάτων τοῦ κόσμου· τὸ πνεῦμα τοῦτο ἄγει τὰς ψυχὰς τῶν νεκρῶν πρὸς τὸν κριτήν, τὸ ὕψιστον πνεῦμα τοῦ κόσμου, καὶ τοῦτο παραδίδει εἰς ἄλλο πνεῦμα, ἵνα ἐγκλείσῃ αὐτὰς εἰς σῶμα νέον· καὶ τὸ σῶμα τοῦτο εἶναι φυλακή, ἐξ' ἧς δυσκόλως ἀπαλλασσομένη ἡ ψυχὴ ἔρχεται πρὸς τὸν Θεόν. Κατὰ δὲ τοὺς Μανιχαίους αἱ ψυχαὶ τῶν κοινῶν μεταβαίνουσιν εἰς σώματα ζώων καὶ δὴ τοσούτῳ κατωτέρων, ὅσῳ μείζονα εἶναι τὰ ἁμαρτήματα αὐτῶν.

(Ἕπεται τὸ τέλος)

Φ. ΠΡΙΝΤΕΖΗΣ

ΙΩΑΝΝΑ Δ' ΑΡΚΗ

ΑΛΦΟΝΣΟΥ ΛΑΜΑΡΤΙΝΟΥ

ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΙΩΑΝΝΑΣ

Ἡ Ἰωάννα, ἥτις μέχρι τῆς στιγμῆς ταύτης ἤκουεν ἐν σιγῇ καὶ ἐν ταπεινώσει τὰς ὕβρεις, ὅσαι μόνον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς της κατέπιπτον, δὲν ἠδυνήθη νὰ κρατήσῃ τὴν καρδίαν της, ἀκούουσα ἐξυβριζόμενον τὸν Δωφῖνον της.

«Μὰ τὴν πίστιν μου! ἀνεφώνησε, διακόπτουσα τὸν ἱεροκήρυκα, «ὁρκίζομαι ὅτι εἶναι ὁ εὐγενέστερος χριστιανὸς ἁπάντων τῶν χριστιανῶν, ὁ μᾶλλον ἀγαπῶν τὴν πίστιν καὶ τὴν ἐκκλησίαν καὶ ὅστις οὐδὲν ἐξ ὅσων λέγεις εἶναι!

— Ἐπιβάλατε αὐτῇ σιωπήν!» ἀνέκραξεν ὁ ἐπίσκοπος τοῦ Μπωβαί.

Οἱ κλητῆρες τῇ ἐπέταξαν σιωπήν. Τότε ὁ ἐπίσκοπος τῇ ἀνέγνωσε σχέδιον μεταμελείας, μὲ τὸ ὁποῖον τὴν ἐξώρκιζον νὰ συμμορφωθῇ.

— Ἐπιθυμῶ πολὺ νὰ ὑποταχθῷ εἰς τὸν Πάπαν, εἶπεν ἡ Ἰωάννα.

— Λοιπόν, καύσατέ την ἀνεφώνησεν ὁ ἱεροκήρυξ.

Οἱ κλητῆρες, οἱ δήμιοι, ὁ λαός, οἵτινες τὴν περιεκύκλουν, τὴν προέτρεπον νὰ ὑπογράψῃ πρᾶξίν τινα ὑποταγῆς εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, ἥτις δὲν ἦτο ἡ ἐξομολόγησις τῶν ἀποπλανήσεών της ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ.

«Ἔστω, ὑπογράφω», εἶπεν.

Εἰς τὰς λέξεις ταύτας μεγάλη κραυγὴ ἀνακουφίσεως ἠγέρθη ἐκ τοῦ πλήθους. Ὁ ἐπίσκοπος τοῦ Μπωβαὶ ἠρώτησε τὸν Βίνσεστερ, τί ὤφειλε νὰ πράξῃ.

Η ΙΩΑΝΝΑ ΜΕ ΤΗΝ ΣΤΟΛΗΝ ΤΗΣ

«Πρέπει» εἶπεν ὁ Ἄγγλος, «νὰ τὴν δεχθῶμεν εἰς τὴν μετάνοιαν».

Διὰ τοῦ τρόπου τούτου τῇ ἐχαρίζετο ἡ ζωή

Ἐνῷ οἱ αὐλικοὶ τοῦ Βίνσεστερ ἤριζον μετὰ τοῦ ἐπισκόπου τοῦ Μπωβαὶ ἐπὶ τοῦ ἰκριώματος διατεινόμενοι, ὅτι ἠνύνησε τὴν κατηγορουμένην καὶ ἐνῷ ὁ ἐπίσκοπος τοὺς διέψευδε μετ' ὀργῆς, γραμματεύς τις ἐπλησίασε πρὸς τὴν Ἰωάνναν καὶ τῇ προσέφερε τὴν γραφίδα, ἵνα ὑπογράψῃ τὴν μετάνοιαν, ἣν δὲν ἠδύνατο ν' ἀναγιώσῃ. Ἡ τάλαινα κόρη ἠρυθρίασε καὶ ἐμειδίασε διὰ τὴν ἄγνοιάν της, περιστρέφουσα ἀδεξίως τὴν γραφίδα μεταξὺ τῶν δακτύλων της, δι' ὧν τόσον ἐπιδεξίως μετεχειρίζετο τὸ ξίφος Ἐχάραξε καθ' ὑπαγόρευσιν τοῦ γραφέως κύκλον καὶ ἐν τῷ μέσῳ σταυρόν, ὑπογραφὴν συμβολικὴν τοῦ μαρτυρίου της. Εἶτα τῇ ἀνέγνωσαν τὴν ἀπόφασιν χάριτος, ἥτις τὴν κατεδίκαζε νὰ διέλθῃ τὸ ἐπίλοιπον τῆς ζωῆς ἐν φυλακῇ, διὰ νὰ κλαίῃ ἐκεῖ τὰ ἁμαρτήματά της, τρώγουσα τὸν ἄρτον τῆς θλίψεως καὶ πίνουσα τὸ ὕδωρ τῆς ἀγωνίας. Εἰς τὰς λέξεις ταύτας οἱ θιασῶται τῆς ἀγγλικῆς βασιλείας καὶ οἱ στρατιῶται τοῦ ἀγῶνος τούτου ἀπατηθέντες εἰς τὰς ἐλπίδας τῆς ἐκδικήσεώς των δι' ἀποφάσεως, ἥτις τοῖς ἐφαίνετο ἀναιδρία, ἀφ' οὗ δὲν ἦτο ὁ θάνατος, ἐγγόγυσαν, ἐταράχθηναν, ἐξηγέρθησαν θορυβωδῶς πέριξ τοῦ δικαστηρίου· καὶ συνάζοντες τοὺς λίθους καὶ τὰ ὀστᾶ τοῦ κοιμητηρίου τὰ ἔρριπτον ἐπὶ τοῦ ἰκριώματος κατὰ τοῦ καρδιναλίου, τοῦ ἐπισκόπου τῶν δικαστῶν καὶ τῶν νομομαθῶν.

«Ἄθλιοι, ἠλίθιοι ἱερεῖς, προδίδετε τὸν βασιλέα!»

Ἀλλ' οἱ δικασταί, ἵνα διαφύγωσι τὴν χάλαζαν τῶν λίθων καὶ ἵνα διέλθωσιν ἐν ἀσφαλείᾳ διὰ τοῦ ὄχλου, ἔλεγον εἰς τοὺς μανιωδεστέρους:

«Ἔστε ἥσυχοι, δὲν θὰ μᾶς διαφύγῃ».

Τὸ μῖσος τοῦ λαοῦ τούτου, τὸν ὁποῖον αὕτη ἠγάπα τόσον, ἐξέπληττε τὴν Ἰωάνναν μᾶλλον ἢ ὁ θάνατος.

Ἐπανῆλθεν εἰς τὸν πύργον καταδιωκομένη ὑπὸ τῶν κραυγῶν τοῦ πλήθους.

«Τὰ πράγματα τοῦ βασιλέως μας βαίνουσι

κακῶς, εἶπεν ὁ φρούραρχος Βάρβιχ· ἡ κόρη δὲν θὰ πυρποληθῇ».

Τῆς ἀφήρεσαν καθ' ὕπνον τὰ γυναικεῖα ἐνδύματα, τὰ ὁποῖα εἶχεν ἐνδυθῆ ὡς σημεῖον ὑπακοῆς ἐπὶ τοῦ ἰκριώματος καὶ τὴν ἠνάγκασαν οὕτω νὰ ἐπαναλάβῃ τὴν ἀνδρικὴν στολήν, κειμένην πλησίον τῆς κλίνης της. Μόλις ἐνεδύθη ἐξ ἀνάγκης τὴν ἐνδυμασίαν ταύτην, τὴν ὁποίαν ἐθεώρουν ὡς τὸ σημεῖον τοῦ ἐγκλήματος καὶ τῆς ἐπιμονῆς της καὶ ἐκάλεσαν εὐθὺς τὸν ἐπίσκοπον, ἵνα τὴν καταλάβῃ ἐν ὑποτροπῇ ἁμαρτάνουσαν Ὁ ἐπίσκοπος τὴν ἐπέπληξε σκληρῶς διὰ τὴν ὑποτροπὴν μετὰ τὸν ὅρκον της. Διεμαρτυρήθη, ὅτι οὐδὲν ἀπηρνήθη ἄλλο ἢ τὰ ἁμαρτήματά της καὶ ὅτι προετίμα κάλλιον ν' ἀποθάνῃ ἢ νὰ ζῇ οὕτω δεδεμένη εἰς τοὺς στύλους τῆς εἱρκτῆς της. Ὁ ἐπίσκοπος τοῦ Μπωβαὶ πεπεισμένος περὶ τοῦ πάθους τῆς φατρίας του, ποθούσης νὰ τιμωρηθῇ ἡ κόρη αὕτη, τῆς ὁποίας ἡ ὕπαρξις ἀνεμίμνησκεν εἰς μὲν τοὺς Ἄγγλους τὰς ἥττας, εἰς δὲ τοὺς Βουργονδίους τὰ ἐγκλήματά των παρῃτήθη τοῦ νὰ τὴν διαμφισβητῇ πρὸς τὸν Βάρβιχ: Κατέπεισε τοὺς σοφοὺς καὶ τοὺς νομομαθεῖς περὶ τῆς ἀνάγκης τοῦ νὰ τιμωρηθῇ αὕτη διὰ τοῦ θανάτου Οἱ ἐκκλησιαστικοὶ τὴν παρέδωκαν εἰς τὴν πολιτικὴν δικαιοσύνην ἀπονιπτόμενοι, ὡς ὁ Πιλᾶτος, τὰς χεῖρας. Ἡ ἀπόφασις αὕτη τὴν ὡδήγει εἰς τὴν πυράν.

Πνευματικός τις σταλεὶς ὑπὸ τοῦ ἐπισκόπου εἰσῆλθεν εἰς τὴν φυλακὴν καὶ τῇ ἀνήγγειλε τὴν προσεχῆ βάσανον

«Φεῦ! φεῦ!» ἀνεφώνησεν, ὑψοῦσα τοὺς βραχίονάς της, ἐφ' ὅον αἱ ἁλύσεις τῇ ἐπέτρεπον καὶ ῥίπτουσα τὴν λυσίκομον κεφαλήν της, «πρέπει νά με μεταχειρισθῶσι τόσον τρομερῶς καὶ τόσον σκληρῶς, ὥστε τὸ ἁγνὸν καὶ κ θαρὸν σῶμά μου, ὅπερ οὐδέποτε ἐκηλιδώθη ἐξ οὐδεμιᾶς κηλῖδος, οὔτε διαφθορᾶς, νὰ καταβρωθῇ μετ' ὀλίγον καὶ μεταβληθῇ εἰς τέφραν! Ἄχ! προετίμων ἑπτάκις νὰ καρατομηθῶ, παρὰ νὰ πυρποληθῶ!

Τῇ ἐπέτρεψαν ὡς τελευταίαν εὔνοιαν τὴν μετάληψιν τῶν θνησκόντων ἐν τῇ εἱρκτῇ της Ὁ ἐπίσκοπος παρίστατο μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων τοῦ πύργου εἰς τὴν βοήθειαν ἐκείνην τῶν δημίων τῆς ψυχῆς της. Τὸν παρετήρησε καὶ τῷ εἶπεν ἠπίως αὐτὸν μεμφομένη:

«Ἐπίσκοπε, ἀποθνήσκω διὰ σοῦ!»

Ἀνεγιώρισεν ὡσαύτως μεταξὺ τῶν παριστάμενων ἱεροκήρυκά τινα, ὅστις τῇ εἶχε κάμει νουθεσίας κατὰ τὸ διάστημα τῆς δίκης, καὶ μετὰ τοῦ ὁποίου εἶχε συνάψει τὴν οἰκειότητα ἐκείνην τοῦ φυλακισμένου πρὸς τοὺς αὐτὸν ἐπισκεπτομένους:

«Ἀ! διδάσκαλε Πέτρε, τῷ εἶπεν ὅλη ἔνδακρυς, ποῦ θὰ ἦμαι τὴν ἑσπέραν ταύτην;»

Ἀπέδωκαν αὐτῇ τὸν γυναικεῖον ἱματισμὸν διὰ τὴν βάσανον. Τὴν ὡδήγησαν δὲ ἐπὶ ἁμαξίου μεταξὺ τοῦ πνευματικοῦ αὐτῆς καὶ ἑνὸς κλητῆρος. Συμπαθής τις μοναχὸς τὴν ἠκολούθη πεζῇ, προσευχόμενος διὰ τὴν ψυχήν της καὶ παριστάνων τὸν ὕστατον οἶκτον ἕως εἰς τοὺς πόδας τοῦ ἰκριώματος. Ὠνομάζετο Ἰσαμβάρτ.

Ὁ δόλιος Λουαζελὲρ ὃν μετεχειρίσθη ὁ ἀρχιεπίσκοπος ὅπως ἀποσπάσῃ ἀπὸ τῆς Ἰωάννας τὰ μυστικά της ὑπὸ τὸ πρόσχημα τῆς ἐξομολογήσεως, ἀνέβη πρὸ τῆς ἀναχωρήσεως ἐπὶ τοῦ φορείου ἵνα ἐπιτύχῃ παρὰ τοῦ θυμάτος του τὴν συγχώρησιν τῆς προδοσίας Καὶ αὐτοὶ οἱ Ἄγγλοι ἀνεταράχθησαν εἰς τὴν θέαν τοῦ προδότου τούτου καὶ τὸν ἐκάλυψαν μὲ γιουχαϊσμοὺς καὶ ἀπειλάς.

«Ὦ Ῥουένη, Ῥουένη!» ἔλεγεν ἡ νεᾶνις οἰμώζουσα, «ἐνταῦθα λοιπὸν ὀφείλω νὰ ἀποθάνω;»

Ὁ ἐπίσκοπος, ὁ ἱερεξεταστής, τὸ Πανεπιστήμιον, οἱ νομομαθεῖς τὴν περιέμενον ἐπί τινος βάθρου, ἀπέναντι τιτανώδους τινὸς λοφίσκου, κεκαλυμμένου ἐκ καυσοξύλων, ἑτοίμων διὰ τὴν ἀνθρωποθυσίαν. Ὅταν τὸ ἁμάξιον ἀφίκετο πρὸ τοῦ βάθρου:

«Ὕπαγε ἐν εἰρήνῃ, Ἰωάννα, εἶπεν αὐτῇ ὁ ἱεροκήρυξ· ἡ ἐκκλησία δὲν δύναται πλέον νὰ σὲ προασπίσῃ. σ' ἐγκαταλείπει εἰς τὸν βραχίονα τῆς κοσμικῆς ἐξουσίας!»

Ἡ Ἰωάννα ἐγονυπέτησε τότε ἐπὶ τοῦ ἁμαξίου, οὐχὶ ἵνα αἰτήσῃ χάριν τῆς ζωῆς παρὰ τῶν καταδικασάντων αὐτήν, ἀλλ' ἵνα ἐπικαλέσθῇ τὴν χάριν τοῦ παραδείσου διὰ τὸν ἐπίσκοπον καὶ τοὺς ἱερεῖς, οἵτινες τὴν ἔρριπτον εἰς τὸ πῦρ. Συνέπλεξε τὰς χεῖρας, ἔκλινε τὴν κεφαλήν, καὶ ἀποτεινομένη μετ' ἀφελοῦς καὶ παθητικῆς ζέσεως, ὁτὲ μὲν πρὸς τοὺς θείους αὐτῆς προστάτας ἐν τῷ οὐρανῷ, ὁτὲ δὲ πρὸς τοὺς δημίους της, καθημένους κάτωθεν αὐτῆς παρὰ τὸ ἰκρίωμα, ἐπεκαλέσθη τὴν προστασίαν, τὴν συμπάθειαν καὶ τὰς δεήσεις των μετὰ τόνου τόσῳ περιπαθοῦς καὶ μετὰ γυναικείων λυγμῶν, οὕτως ἀναμεμιγμένων μετὰ σπαραξικαρδίων ἐπιφωνήσεων, ὥστε εἰς τὴν θέαν τῆς νεότητος, τῆς ἀθῳότητος καὶ τῆς καλλονῆς ἐκείνης, ἑτοίμης νὰ καταπέσῃ εἰς τέφραν, καὶ εἰς τὸν ἦχον τοῦ θρήνου ἐκείνου, ὅστις ἐφαίνετο ἤδη ἐξερχόμενος ἐκ τῆς φλογός, οἱ νομομαθεῖς, οἱ ἱερεξετασταί, οἱ κλητῆρες, ὁ Βίνσεστερ καὶ αὐτὸς ὁ ἐπίσκοπος τοῦ Μπωβαὶ κατεβράχησαν ἐκ δακρύων, καὶ πολλοὶ ἐξ αὐτῶν, μὴ δυνάμενοι ν' ἀνθέξωσιν εἰς τὴν μορφὴν καὶ τὴν φωνὴν ἐκείνην, κατῆλθον τοῦ ἰκριώματος καὶ ἐχάθησαν μεταξὺ τοῦ πλήθους.

Ἡ θνήσκουσα ἐξωμολογήθη τότε γεγωντίᾳ τῇ φωνῇ τὰς πλάνας τοῦ πνεύματος ἢ τὰς προλήψεις τῆς καρδίας, εἰς ἃς περιέπεσεν ἴσως καλῇ τῇ πίστει κοτὰ τὴν ἐπὶ τῆς γῆς ἀποστολήν της. Ἐλυπήθη ἴσως, ὅτι πολὺ εἶχεν ὑπακούσει εἰς τὴν ἐνδόμυχον φωνήν, τὴν παροτρύνασαν νὰ πορευθῇ εἰς Βωκουλὲρ ἀντὶ νὰ ὑπακούσῃ εἰς τὴν φωνὴν τῆς μητρός της καὶ εἰς τὸ ταπεινὸν ἐφέστιον πνεῦμα. Εἶδε μὲ ὁποίαν τιμὴν ἠγοράζετο ὁ ἡρωϊσμὸς καὶ ἡ δόξα ἡ δὲ οἰκία καὶ ὁ κῆπος τοῦ πατρός της ἐνεφανίσθησαν ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν πυρὰν τῆς Ῥουένης Μετεμελήθη ἄρα διὰ τὴν ἀφοσίωσίν της εἰς ἔνδοξον ἔμπνευσιν καὶ εἰς πατρίδα ἀχάριστον; Τὰ δάκρυα, οἱ θρῆνοί της, ἡ ἀποστροφὴ τῆς καρδίας της καὶ ἡ ἐπανάστασις τῶν αἰσθήσεών της κατὰ τῆς βασάνου ἐπιτρέπουσι νὰ τὸ συμπεράνωμεν. Ἡ φύσις, ἡ βούλησις καὶ ὁ θάνατος, ἅτινα ἐπάλαισαν καὶ εἰς αὐτὸν τὸν Κύριον ἐν τῷ κήπῳ τῶν Ἐλαιῶν, ἐπάλαισαν καὶ εἰς τὴν νεᾶνιδα ταύτην παρὰ τὸ βάθρον τῆς πυρᾶς της.

Ἐπὶ τέλους ἡ Ἰωάννα ᾐσθάνθη τὴν ἀνάγκην νὰ ἐνισχυθῇ διὰ τῆς θέας τοῦ συμβόλου τῆς ὑπερτάτης θυσίας, ἣν ἐδέχθη ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου. Ἐξητήσατο τὴν χάριν ν' ἀποθάνῃ τοὐλάχιστον ἐναγκαλιζομένη ἕνα σταυρόν, ἔνδειξιν τελευταίας συγκοινωνίας μετὰ τῆς ἐκκλησίας, ἥτις τὴν ἀπέκρουεν. Ἐκώφευσαν ἐφ' ἱκανὴν ὥραν εἰς τὴν παράκλησίν της ταύτην, Ἄγγλος τις ὅμως τῇ ἔτεινε δύο κλάδους δένδρου μετὰ τοῦ φλοιοῦ των, πλαγίως δεδεμένων διὰ σχοινίου καί σχηματιζόντων τὸ σχῆμα τοῦ σταυροῦ. Τὸν ἔλαβε, τὸν ἠσπάσθη καί, ἀνοίγουσα τὸν χιτῶνα αὐτῆς, τὸν ἔθλιψεν ἐπὶ τοῦ στήθους της, ὡσανεὶ διὰ νὰ εἰσδύσῃ βαθύτερον ἐν τῇ καρδίᾳ της ἡ δύναμις τοῦ συμβόλου ἐκείνου. Ὁ μοναχὸς Ἰσαμβάρτ, προσεκτικὸς εἰς τὰς ἐλαχίστας κινήσεις της καὶ ἰδὼν τὸν πόθον της τόσον κακῶς ἱκανοποιούμενον, ἐτόλμησε ν' ἀναλάβῃ τὴν εὐθύνην πράξεως εὐγενοῦς τόλμης κινδυνεύων νὰ φανῇ ἀσεβὴς ἐν τῇ συμπαθείᾳ του. Ἔτρεξε μετὰ τοῦ ῥαβδούχου κλητῆρος εἰς γειτονικὸν ναὸν ἐπὶ τῆς πλατείας τῆς Ἀγορᾶς, καὶ λαβὼν τὸν σταυρὸν τῆς ἐνορίας ἐκ τῆς ἱερᾶς τραπέζης τὸν ἐνεχείρισεν εἰς τὴν Ἰωάνναν, ἀληθὴς Σίμων τῆς βασάνου ταύτης!

Οἱ δήμιοι ὡδήγησαν τὴν νεάνιδα παρὰ τὴν πυράν. Ὁ πνευματικός της ἀνῆλθεν ἐκεῖ μετ' αὐτῆς ψιθυρίζων εἰς τὸ οὖς αὐτῆς εὐσεβεῖς ἐνθαρρύνσεις. Ἡ ἀταραξία δὲν τὴν ἐγκατέλειψεν ἐν τῇ ἀπελπισίᾳ Τοῦ δημίου θέντος τὸ πῦρ εἰς τοὺς κατωτέρους κλάδους τῆς πυρᾶς, ἐφ' ἧς ἦτο δεδεμένη ἐπὶ στύλου:

«**Ἰησοῦ!**» ἀνεφώνησεν· «ἀπομακρύνθητι, πάτερ μου! Καὶ ὅταν ἡ φλὸξ μὲ περικαλύψῃ, ἀνύψωσον τὸν σταυρόν, ἵνα τὸν βλέπω θνήσκουσα, καὶ λέγέ μοι ἁγίους λόγους μέχρι τέλους».

Ὁ ἐπίσκοπος τοῦ Μπωβαί, ὡς ἵνα λάβῃ ἐσχάτην τινὰ δικαιολόγησιν τῆς κρίσεώς του, ἐπλησίασε πάλιν εἰς τὴν πυράν.

«Ἐπίσκοπε», τῷ προσεφώνησε μόνον ἡ ταλαίπωρος κόρη, «ἀποθνήσκω διὰ σοῦ!»

Ἔπειτα βλέπουσα ἐν τῷ μέσῳ τῶν δακρύων της τὸ πλῆθος ἐκεῖνο ἄπληστον τῆς βασάνου τῆς λυτρωτοῦ του:

«Ὦ Ῥουένη!» εἶπε, «φοβοῦμαι, ὅτι μίαν ἡμέραν θ' ἀποτίσῃς τὸν θάνατόν μου!»

Ἔπειτα προσηυχήθη ταπεινῇ τῇ φωνῇ.

Μεγάλη σιωπὴ διεδέχθη τὸν θόρυβον τοῦ τεταραγμένου πλήθους. Ἤθελέ τις εἴπει, ὅτι τὸ πέλαγος ἐκεῖνο τῶν ἀνθρώπων ἐσίγησεν, ἵν' ἀκούσῃ τὸν τελευταῖον στεναγμὸν ζωῆς ἀφιπταμένης. Κραυγὴ τρόμου καὶ θλίψεως ἐξῆλθεν ἐκ τῆς πυρᾶς,

«Ὕδωρ! ὕδωρ!» ἀνεφώνησεν ἐκ τοῦ τελευταίου ἐνστίκτου τῆς φύσεως. Ἔπειτα περικαλυφθεῖσα ὡς δι' ἐνδύματος ὑπὸ τῶν φλογῶν, στροβιλουμένων πέριξ της, δὲν ἐπρόφερε πλέον εἰμὴ ψιθυρισμούς τινας συγκεχυμένους καὶ διακεκομμένους, ἀκουομένους δὲ κάτωθεν ὑπὸ τοῦ πνευματικοῦ καὶ τοῦ Ἰσαμβὰρτ διὰ μέσου τῶν τριγμῶν τῆς πυρᾶς. Ἀφῆκε νὰ καταπέσῃ τέλος ἡ κεφαλή της περιβληθεῖσα ὑπὸ φλογῶν, ἐπὶ τοῦ στήθους καὶ εἶπε μετὰ φωνῆς θνησκούσης: «**Ἰησοῦ!**» Δὲν ἠκούσθη πλέον ἡ φωνή της, καὶ οὐδὲν εὑρέθη ἐξ αὐτῆς ἢ ὀλίγη τέφρα. Ὁ Βίνσεστερ διέταξε νὰ σαρώσωσι τὴν τέφραν ταύτην καὶ τὴν ῥίψωσιν εἰς τὸν Σηκουάναν, ἵνα οὐδὲν ἀπομείνῃ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τῆς Γαλλίας ἐκ τοῦ πνεύματος καὶ τοῦ βραχίονος τῆς παρθένου ἐκείνης τῶν ἀγρῶν, ἥτις ἐπάλαιε νὰ τὴν σώσῃ ἐκ τῆς δουλείας.

Ἠπατήθη: Ἡ Ἰωάννα δ' Ἄρκη ἀπέθανεν, ἀλλ' ἡ Γαλλία ἐσώθη!

Τοιαύτη ὑπῆρξεν ἡ ζωὴ τῆς Ἰωάννας δ' Ἄρκ, τῆς θεοπνεύστου, τῆς ἡρωΐδος καὶ ἁγίας τοῦ γαλλικοῦ πατριωτισμοῦ: δόξα, σωτηρία καὶ αἰσχος συνάμα, τοῦ ἔθνους. Ὁ λαός, ἵνα τὴν κατατάξῃ μεταξὺ τῶν μεγαλοπρεπεστέρων καὶ συγκινητικωτέρων εἰκόνων τῆς ἱστορίας, δὲν ἔχει ἀνάγκην νὰ παραδεχθῇ τὰς ἐνθουσιώδεις φαντασίας τοῦ ὄχλου, ἀλλ' οὔτε τὰς ἐξηγήσεις ἄλλων χρόνων. Ἡ πατρίς, καταπιεζομένη, ἐμφυσᾶ τὴν ψυχὴν εἰς μίαν κόρην· τὸ πάθος της πρὸς ἀπελευθέρωσιν τῆς πατρίδος τῇ δίδει τὸ δῶρον τῶν θαυμάτων, δῶρον, τὸ ὁποῖον ἡ φύσις χορηγεῖ εἰς πάντα τὰ ἀφιλοκερδῆ πάθη Ἐξορμῶσα ἐκ τῶν τάξεων τοῦ λαοῦ ἀποκωλυομένη ὑπὸ τῶν συγγενῶν της, παρασυρθεῖσα ἐκ τῆς ἀφοσιώσεως δεκτὴ γενομένη ὑπὸ τῆς πολιτικῆς, ἀναπετασθεῖσα ὡς σημαία ὑπὸ τῶν ἀρχηγῶν καὶ τῶν μαχητῶν ὑπὲρ ἀγῶνος ἀπολωλότος, θεοποιηθεῖσα ὑπὸ τοῦ ὄχλου, θριαμβεύσασα κατὰ τῶν ἐχθρῶν. ἐγκαταλειφθεῖσα ὑπὸ τοῦ βασιλέως, ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων καὶ τοῦ πνεύματός της μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ἔργου, μισητὴ ὑπὸ τῶν κατακτητῶν, πωληθεῖσα ὑπὸ τῆς φιλοδοξίας, δικασθεῖσα ὑπὸ χα-

μερπῶν, καταδικασθεῖσα ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν της, θυσιασθεῖσα ὡς ὁλοκαύτωμα εἰς τοὺς ξένους, ἐξηφανίσθη ὡς μετέωρον ἐν τῇ θυσίᾳ, φαινομένη τοῖς μὲν ὡς ἐξιλασμός, τοῖς δὲ ὡς ἀποκοίμησις ἐν τῷ θανάτῳ. Τὸ πᾶν φαίνεται θαῦμα εἰς τὴν ζωὴν ταύτην· καὶ ὅμως τὸ θαῦμα δὲν εἶνε οὔτε ἡ φωνὴ αὐτῆς οὔτε ἡ ὀπτασία οὔτε τὸ πνεῦμα, οὔτε ἡ σημαία, οὔτε τὸ ξίφος της, ἀλλ' αὐτὴ ἡ ἰδία. Ἡ δύναμις τοῦ ἐθνικοῦ αἰσθήματός της εἶναι ἡ ἀλανθαστοτέρα ἀποκάλυψις αὐτῆς. Ὁ θρίαμβός τις ἐπιμαρτυρεῖ τὴν ἐνέργειαν τῆς ἀρετῆς ταύτης. ἐν αὐτῇ. Ἡ ἀποστολή της δὲν εἶναι εἰμὴ ἡ ἔκρηξις τῆς πατριωτικῆς ταύτης πίστεως ἐν τῇ ζωῇ της· ζῇ καὶ ἀποθνήσκει ἐξ αὐτῆς· καὶ ἀνυψοῦται εἰς τὴν νίκην καὶ εἰς τὸν οὐρανὸν ἐπὶ τῆς διπλῆς φλογὸς τοῦ ἐνθουσιασμοῦ καὶ τῆς πυρᾶς της· Ἄγγελος, γυνή, λαός, παρθένος, στρατιώτης. ἔμβλημα τῆς σημαίας τῶν στρατοπέδων, ἡ εἰκὼν τῆς Γαλλίας, δημοφιλὴς ἐκ τῆς καλλονῆς, σωθεῖσα διὰ τοῦ ξίφους, ἐπιζήσασα μετὰ τὸ μαρτύριον καὶ θεοποιηθεῖσα ὑπὸ τῆς ἁγίας δεισιδαιμονίας τῆς πατρίδος.

(Ἐκ τῆς Ἁρμονίας)

ΠΙΣΤΙΣ ΕΝ ΕΠΙΣΤΗΜΗ

(Συνέχεια καὶ τέλος)

Πλὴν δὲ τῶν καταλεχθέντων καὶ ἑτέρους ἰατῆρας
Νοσημάτων δυσιάτων καὶ δεινῶν ἀλεξητῆρας
Κέκτηται ἡ ἐπιστήμη καὶ ἡ πίστις ἡ ἁγία.
Προεξάρχοντας ἐν πάσῃ γνώσει τε σπουδῇ, σοφίᾳ·
Ἰατρούς, φυσιογνώστας, κ' εὐκλεεῖς ἀνθρωπολόγους,
Φυσικούς, ἀρχαιοδίφας κ' ἐκλεκτοὺς φυσιολόγους.

Βίρχοβ καὶ Παστὲρ τὸν μέγαν, ὄργανα Προνοίας θείας,
Κλαύδιόν τε τὸν Βερνάρδον, πνεῦμα μεγαλοφυΐας·
Τὸν Φλουράνς τε καὶ Σεβρέλον, τοὺς διὰ κλυτῶν ἀγώνων,
Ἀπελέξαντας τὰς πλόνας ὑλιστῶν τῶν λυμεώνων.
Κατρεφάζ τε καὶ Ἀλβέρτον ἐν ἀκέστορσι δοκίμους,
Κ' Ἀγαζὶζ καὶ Ρεϋμόνδον ἐν ἐκφάντορσι φαιδίμους.

Τούτους πάντες μιμηθῶμεν τοὺς κρατίστους ἐν σοφίᾳ.
Γράμμασί τε κ' ἐπιστήμαις καὶ λοιπῇ φιλοσοφίᾳ.
Ἐπιστήμης καὶ παιδείας ἐὰν πράγματι ἐρῶμεν,
Τὴν ἀλήθειαν καὶ πίστιν δέον νὰ ἐγκολπωθῶμεν.
Φύγωμεν λοιπὸν τὰς πλάνους δόξας τῶν δοκησισόφων.
Κ' ἀποκλείσωμεν τὰ ὦτα εἰς τερθρείας μωροσόφων.

Χ. Κ. ΜΑΚΡΗΣ

Ἀρχιμ.

★ ★ ★ ★

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ ΠΑΙΓΝΙΟΝ

Οἱ κηπουροὶ διὰ νὰ σχεδιάσουν ἐλλειψοειδῆ σχήματα ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, μεταχειρίζονται τὸν ἑξῆς πρακτικὸν τρόπον. Ἐμπήγουσι δύο πασσάλους ἐπὶ τοῦ ἐδάφους καὶ προσδένουσιν εἰς αὐτοὺς τὰς ἄκρας ἑνὸς σχοινίου μεγαλειτέρου τῆς μεταξύ των ἀποστάσεως, τανύοντες δὲ τὸ σχοινίον διά τινος ραβδίου, διολισθαίνουσι τοῦτο κατὰ μῆκος τῆς τεταμένης του κοιλότητος, ἐνῷ ἡ ἄκρα του ἐφαπτομένη τοῦ ἐδάφους διαγράφει τὴν ἔλλειψιν.

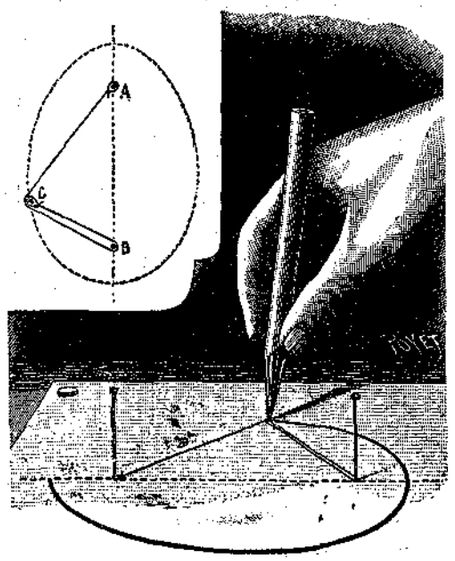

Διὰ τοῦ αὐτοῦ τρόπου καὶ οἱ μαθηταὶ σχεδιάζουσι τὰς ἐλλείψεις, ἀντικαθιστῶντες τοὺς πασσάλους διὰ καρφίδων, τὸ σχοινίον διὰ κλωστῆς καὶ τὸ ραβδίον διὰ μολύβδου.

Ἀλλὰ πῶς εἶνε δυνατὸν νὰ διαγράψωμεν σχήματα ὠοειδῆ; Ἰδοὺ πῶς: Καρφώνετε ἐπὶ τοῦ χαρτίου δύο καρφίδας Α καὶ Β καὶ λαμβάνετε μίαν κλωστὴν μεγαλειτέραν τῆς ἀποστάσεως τῶν καρφίδων καὶ εἰς τὰ ἄκρα της κατασκευάζετε δύο θηλείας. Ἐκ τούτων τὴν μίαν περνᾶτε εἰς τὴν καρφίδα Α, τὴν δὲ ἄλλην εἰς τὴν αἰχμὴν τοῦ μολυβδοκονδύλου σας καὶ ἀφοῦ προηγουμένως περάσετε τὴν κλωστὴν ἀπὸ τὴν καρφίδα Β, τανύετε τὴν σχηματιζομένην χορδὴν Α Β καὶ διολισθαίνοντες τὸ μολυβδοκόνδυλον ἐπὶ τῆς τανυομένης οὕτω κλωστῆς διαγράφετε τὸ ἥμισυ τοῦ ὠοῦ σας.

Εἶτα τοποθετοῦντες τὸ μολυβδοκόνδυλόν σας ἐπὶ τοῦ ἄλλου μέρους, διαγράφετε τὸ ἕτερον ἥμισυ. Ἐκ τῆς πείρας ὁδηγούμενοι θὰ μάθετε νὰ κατασκευάζετε ποικιλίαν σχημάτων ἀναλόγως τῆς ἀποστάσεως τῶν καρφίδων καὶ τοῦ **μεγέθους** τοῦ νήματος.

ΕΚΠΛΗΞΙΣ ΚΑΙ ΦΟΒΟΣ

Τὸ νὰ φοβηθῇ τις ἢ ἐκπλαγῇ μονομερῶς εἶναι σύνηθες φαινόμενον παρὰ τῷ ἀνθρώπῳ, ἀλλὰ ταυτοχρόνως καὶ αἰφνηδίως νὰ ἐπέλθῃ τινὶ καὶ ἔκπληξις καὶ φόβος εἶναι ταραχὴ ψυχικὴ προδηλοῦσα ἐπικείμενον κίνδυνον. Τί δὲ συνέτεινε πρὸς τοῦτο τῇ δειλῇ καὶ παρθένῳ ταύτῃ ἀτημελήτῳ κόρῃ; ἤτις τοσοῦτον τολμηρῶς εἰσέδυσεν εἰς τὸ ἐν τῷ δάσει ρυάκιον, ὅπου δὲν ἤλπιζε νὰ συναντήσῃ ἢ τὴν παρθένον φύσιν ἠρεμοῦσαν καὶ ἐφησυχάζουσαν;

Αἰφνίδιος θόρυβος, ἀναταραχὴ τοῦ περιβάλλοντος! Καὶ ἐνόμισεν ἄνθρωπον ἐκεῖ διεισδύσαντα, αὐθάδη, τολμηρόν, ἅρπαγα ἢ κλέπτην.

Καὶ ἐξέβαλεν ὀδυνηρὰν κραυγὴν καὶ ἡ κραυγὴ αὕτη ἐτάραξεν ἔτι περισσότερον δειλοτέραν γλαῦκα ἥτις φοβηθεῖσα τὴν πραγματικὴν παρείσακτον ἐν τῇ ἡσυχίᾳ της ἀπῆλθεν, ἀφήσασα μόνην τὴν παρθένον ἔντρομον!

Φ. Π.

Ο ΔΙΟΓΕΝΗΣ ΕΝ ΤΩ ΠΕΡΙΦΗΜΩ ΠΙΘΩ ΤΟΥ
('Εξ ἀρχαίου σχεδιάσματος)

Ο ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΣ

Ὁ ἀνεξάρτητος ἄνθρωπος δὲν ἀρκεῖ νὰ λέγῃ μόνον, ὅτι εἶνε ἐλεύθερος καὶ αὐτεξούσιος ἀνήρ, ἀλλὰ καὶ νὰ φρονῇ καὶ νὰ πράττῃ ἐξ ἰδίας ἀπορροίας, ἐλευθερίας καὶ ἀντιλήψεως, νὰ ἔχῃ ἀπέχθειαν πρὸς τὴν ἔκλυσιν τῶν ἠθῶν, νὰ καταφρονῇ τῶν καθαρῶς θεωρητικῶν καὶ πλατωνικῶν γνώσεων καὶ νὰ πιστεύῃ, ὅτι ἡ εὐτυχία ἔγκειται ἐν τῇ ἀρετῇ καὶ μόνῃ.

Ἑπομένως, ἵνα ᾖ εὐτυχὴς ὁ ἄνθρωπος, ὀφείλει νὰ διατελῇ ἀνεξάρτητος ἀπὸ πάσης ἐξωτερικῆς ἐπιρρείας, ἀπὸ τῆς βουλήσεως τῶν ἄλλων ἀνθρώπων, καὶ νὰ ᾖ ἀπηλλαγμένος ἀπὸ πάσης ἀνάγκης. Πρὸς δὲ νὰ ἦνε αὐτάρκης, νὰ συμμορφῶται πρὸς τὰς περιστάσεις καὶ ὑπομένῃ πᾶσαν δυστυχίαν καὶ στενοχωρίαν. Μόνον ὁ τοιοῦτος ἄνθρωπος, ἀνεξάρτητος καὶ ἀμέτοχος πάσης ἀνάγκης καὶ μακρὰν πάσης ἐπιρρείας δύναται νὰ ᾖ εὐτυχής. Τοὐναντίον ὁ ἐξαρτώμενος ἀπό τινος ὡς καὶ αὐτὴ ἡ ἐτυμολογία τῆς λέξεως δηλοῖ, συνέχεται καὶ κρέμαται, συνδέεται καὶ διευθύνεται ἀπὸ τοῦ ἐξ οὗ ἀπορρέει προσώπου, ἑπομένως βούλησις δὲν δύναται νὰ ὑπάρχῃ ἐν αὐτῷ καὶ συνεπῶς ὁ ἐξαρτώμενος αὐτὸς ἄνθρωπος εἶνε δοῦλος.

Ὁ Ἀνεξάρτητος δέον νὰ μὴ ἐξαρτᾶται ἀπό τινος καὶ οὕτω δὲν θὰ ὑποτάσσεται, δὲν θὰ ὑπόκειται εἰς τὴν θέλησιν οὐδενός.

Ἡ ἱστορία μᾶς παρέχει ἄπειρα τοιαῦτα παραδείγματα ἀνεξαρτησίας καὶ ὑποταγῆς· καὶ ὅπου ὑποταγή, ἐκεῖ καὶ ἀγὼν ἐπικρατήσεως. Ὁ ἄνθρωπος ὡς καὶ τὰ ἔθνη, ἵνα μήποτε ὑποταχθῶσι, δέον ἀνέκαθεν νὰ μανθάνωσι νὰ διατελῶσιν ἀνεξάρτητοι.

Οἱ πρόγονοί μας κάλλιστα κατενόησαν τοῦτο.

Ὁ Αἰσχύλος ἀναφέρει. *Θηβαίοις φέρων ἑαυτὸν ὑπέβαλεν.*

Ὁ Ἀθηνόδωρος. *Οὕτως ἐξήρτηνται τῶν ἡδυπαθειῶν τινές.*

Ὁ J. J. Rousseau. *Τὰ πάθη ἡμῶν γίνονται ἐκ τῆς διανοίας (φαντασίας).*

Ἐκ τῆς αἰτίας γεννᾶται τὸ ἀποτέλεσμα.

Ὁ Λύσανδρος. *Διατί οὐκ ἀπέκτεινα ὑποχείριον λαβὼν τὸ σῶμα;*

Ὁ Ἐπίκτητος. *Ἐφ' ἡμῖν ἀρετὴ καὶ κακία.*

Σωκράτης. *Ἐπὶ τῇ τύχῃ γίγνομαι.*

Ἡ Ἑλλὰς δυστυχῶς ἐδοκίμασε καὶ ὑφίσταται ἔτι τὰ κακὰ τῆς δουλείας καὶ ὑποταγῆς. Ἡ μερικὴ δὲ ἀνεξαρτησία της κατὰ τὸ 1821 ἦτο ὁ λαμπρότερος θρίαμβος αἱματηροτάτου ἀγῶνος ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας καὶ ἀνεξαρτησίας της. Τοιοῦτος λοιπὸν ὁ ἀνεξάρτητος, εἶνε αὐτεξούσιος, αὐτόνομος καὶ ἐλεύθερος. Εἶνε τὸ δόγμα ἀνέκαθεν τοῦ Ἕλληνος ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας καὶ ἀνεξαρτησίας ἑαυτοῦ καὶ τῶν ἄλλων, νὰ μάχεται, νὰ ἀγωνίζεται, καὶ νὰ θριαμβεύῃ, ἵνα ζῇ ἐλεύθερος.

Ἀνεξάρτητοι ἐλέγοντο καὶ οἱ σχιματικοὶ τῆς Ὁλλανδίας, μὴ ἀναγνωρίζοντες ἐκκλησιαστικὴν ἐξουσίαν καὶ ὑπεροχήν.

Ἀνεξάρτητοι καὶ οἱ Ἀμερικανοί, πολεμοῦντες,μαχόμενοι ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας, βοηθούμενοι ὑπὸ τῶν Γάλλων.

Ἀνεξάρτητοι καὶ οἱ Ἰταλοί, οἵτινες δι' ἀγώνων σταθερῶν καὶ ἐπιμόνων ἀπέκτησαν τὴν ἐθνικήν των ἀνεξαρτησίαν.

Ἀνεξαρτησίαν ἀτομικὴν ἀληθῆ καὶ πλήρη ἀνευρίσκομεν εἰς τὸν Διογένην,τὸν Κυνικὸν φιλόσοφον, ὅστις ἕνεκα τούτου κατέστη ἐπισημότατος καὶ δημοτικώτατος, καθόσον ἡ πραγματικὴ ἀνεξαρτησία ἀποκαθιστᾷ τὸν ἄνθρωπον εἰς τὴν ἀληθῆ αὐτοῦ ὑπόστασιν.

Ὁ Διογένης ἀντὶ τῆς σκοτεινῆς σοβαρότητος τοῦ φιλοσόφου, ἀνέλαβε τὴν ἱλαρότητα καὶ εἰρωνείαν, δι' ἧς ἔπληττε τὰς μωρίας τῶν συγχρόνων αὐτοῦ, οὓς ὠνόμαζε δούλους τῶν παθῶν των. Ἐφρόνει καὶ ἐδίδασκεν, ὅτι ἡ εὐτυχία τοῦ ἀνθρώπου ἔγκειται ἐν τῇ ἐναρέτῳ ἀνεξαρτησίᾳ, ἀπηλλαγμένῃ πάσης ἀνάγκης. Τὸ ἀξιοθαύμαστον δέ, ὅτι ἐποίει καὶ ἐφήρμοζεν εἰς ἑαυτὸν ὅ,τι ἐδίδασκεν εἰς τοὺς ἄλλους καὶ ἦτο εἰς τὸ ἄκρον αὐτάρκης. Ἑπομένως περιεφρόνει τὸν πλοῦτον, τὴν δόξαν καὶ τὰς τιμάς, οὐδεμίαν κοινωνικὴν σχέσιν ἀναγνωρίζων. Περιεφέρετο σχεδὸν ἀνυπόδυτος καὶ γυμνὸς καὶ ἐπὶ πολὺν χρόνον ὡς κατοικίαν εἶχεν ἁπλοῦν πίθον, ἐν ᾧ διέτριβε παρὰ τῷ Μητρῴῳ καὶ τὴν Ἀκρόπολιν. Ἐκίνει οὕτω τοὺς γελωτας καὶ τοὺς ὀνειδισμοὺς τῆς κοινωνίας, ἧς ἀδιακόπως ἤλεγχε τὰ ἐλαττώματα καὶ τὰς κακίας. Τὰς ἰδέας τῆς πολιτείας ἐμυκτήριζε, θεωρῶν τὸν κόσμον ὅλον μίαν πατρίδα καὶ ὠνειρεύετο τὴν ἐποχήν, καθ' ἣν ὅλοι οἱ ἄνθρωποι θὰ ἔζων ὡς μία ποίμνη. Ἐκ τῆς Ἱστορίας παραλαμβάνομεν πολλὰ σχετικὰ ἀνέκδοτα τοῦ ἀνεξαρτήτου αὐτοῦ βίου, ὡς καὶ εὐφυεῖς ἀπαντήσεις, ἐξ ὧν θ' ἀναφέρωμεν τινάς.

Πλέων ποτὲ εἰς Αἴγιναν, συνελήφθη ὑπὸ πειρατῶν, εἰς οὓς, θέλοντας νὰ τὸν πωλήσωσι

καὶ ἐρωτήσαντες, τί γνωρίζει νὰ πράττῃ: «Ἀνθρώπων ἄρχειν» ἀπήντησεν. Εἰς δὲ τὸν κήρυκα παρήγγειλε νὰ κηρύττῃ: «Τίς θέλει ν' ἀγοράσῃ κύριον». Ἐπωλήθη δὲ εἰς τὸν Κορίνθιον Ξενιάδην, ὅστις ἐπέτρεψεν αὐτῷ τὴν ἀνατροφὴν τῶν τέκνων του.

Ἐν Κορίνθῳ ἀπήντησεν αὐτὸν Ἀλέξανδρος ὁ Μέγας ἐντὸς τοῦ πίθου του καὶ ἠρώτησε τί ἐζήτει ἀπ' αὐτόν; ὁ δὲ ἀπεκρίθη: «Ν' ἀποσυρθῇς ὀλίγον ἀπ' ἔμπροσθέν μου, ἵνα μὴ μοῦ κλὺπτῃς τὸν ἥλιον.» Θαυμάσας δὲ ὁ Ἀλέξανδρος εἶπεν εἰς τοὺς ἀκολουθοῦντας αὐτόν: «Ἂν δὲν ἤμην Ἀλέξανδρος, ἐπεθύμουν νὰ ἦμαι Διογένης».

Ἡ Ἀνεξαρτησία παρὰ ταῖς πολλαπλαῖς ἀνάγκαις, αἵτινες νῦν καταπιέζουσι τὸν ἄνθρωπον ὡς καὶ ἡ θηλυπρέπεια, ἥτις ἀπό τινος κυριαρχεῖ, ὑπεδούλωσαν αὐτὸν τοσοῦτον, ὥστε ζήτημα εἶνε ἂν θὰ κατορθώσῃ πλέον νὰ ἀνακύψῃ. Σήμερον ὁ ἄνθρωπος εἶνε ὑπόδουλος τῷ χρήματι, τῷ δεσπότῃ καὶ τῇ γυναικί καί, ἀνάγκη ἀπαραίτητος ν' ἀπαλλαχθῇ τῶν τριῶν τούτων δεινῶν, ὅπως κατὰ τὴν διογένειον φιλοσοφίαν ἢ μᾶλλον τὸ δόγμα τοῦ ἀνεξαρτήτου καταστῇ αὐτεξούσιος.

Κατὰ τὸν μεσαίωνα ὅλως ἰδιόρρυθμον ἐποχὴν ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς γυναικὸς ἀπετέλεσεν ἡ περίοδος τῆς ἀκμῆς τοῦ ἱπποτισμοῦ, ἐν ᾗ πᾶσα ἡ τοῦ ἀνδρὸς ὑπεροχὴ ἐκουσίως ὑπετάγη εἰς τὰ γυναικεῖα θέλγητρα καὶ ἡ γυνὴ ἐρωτότροπος καὶ ἄπιστος διεῖπε τὰς πράξεις καὶ τὰς τύχας τοῦ ἀνδρὸς καὶ τῆς ζωῆς του αὐτῆς κυριεύουσα· ὁ ἔρως δὲ καὶ τὸ πρὸς τὰς γυναῖκας συμπεριφέρεσθαι ἀνυψώθη εἰς πολύπλοκον μάθησιν.

Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἡ γυνὴ ὁλονὲν βαθμηδὸν χειραφετουμένη ἐξωραΐζει καὶ καλλύνει τὰ μέλη αὐτῆς εἰς τοιοῦτον βαθμὸν σαγηνεύσεως, ὥστε κατώρθωσεν ἤδη νὰ διέπῃ τὰς πράξεις τοῦ ἀνδρός. Τὸ ἐμπόριον, τὸ θέατρον, ἡ ἐκκλησία, ἡ πολιτική, ἡ κίνησις αὐτὴ καὶ ἡ πρόοδος τοῦ πολιτισμοῦ εἶνε εἰς χεῖρας της, ὁ δὲ ἀνὴρ ποδηγετεῖται ὑπ' αὐτῆς, καταστὰς ὄργανόν της. Εὑρισκόμεθα λοιπὸν εἰς ἐποχήν, καθ' ἣν ὁ ἀνὴρ δὲν εἶνε ἀνεξάρτητος καὶ ἐλεύθερος καὶ ἀνάγκη ν' ἀνακύψῃ τὸν κατήφορον, εἰς ὃν ἔφερεν αὐτὸν ἡ φιληδονία καὶ κουφότης, ἂν θέλῃ νὰ ἦνε ἀνεξάρτητος.

Ἡ γυνὴ λοιπόν, τὸ χρῆμα καὶ ὁ δεσποτισμὸς ὑπεδούλωσαν καὶ ὑπέταξαν αὐτὸν εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο καὶ νομίζομεν, ὅτι εἶνε καιρὸς ν' ἀνανήψῃ πλέον καὶ ἀναλάβῃ τὴν πρέπουσαν αὐτῷ ἐν τῇ κοινωνίᾳ θέσιν του, γενόμενος ἀνεξάρτητος καὶ κύριος τοῦ ἑαυτοῦ του σωματικῶς καὶ πνευματικῶς.

Πολλὰ ἠδύνατό τις τὰ ἐπιχειρήματα νὰ ἀναφέρῃ ἐπὶ τούτοις, ἀλλὰ νομίζομεν, ὅτι τ' ἀνωτέρω ἀρκοῦσι πρὸς τὸν σκοπόν, φρονοῦντες, ὅτι τὸ θέμα ἡμῶν εἶνε τοσοῦτον σαφές, ὥστε δὲν χρήζει νὰ προσθέσωμέν τι περιπλέον, ὅπως τὸ καταστήσωμεν σαφέστερον.

Φ. Π.

Η ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ ΤΟΥ ΑΓΡΟΥ

Ἔξοχον ἄνθος τοῦ ἀγροῦ, τίς Δαίμων ἐβουλήθη
Κάλχας νὰ γίνῃς τῶν θνητῶν μὲ τὴν φυλλορ-
[ροήν σου;...
ὑπόδουλά σου νὰ κρατῇς τῶν ἐραστῶν τὰ πλήθη,
ἀλλὰ εἰς κάθε σου χρησμὸν νὰ χάνῃς τὴν ζωήν σου;...

. . . . . .

Ῥεμβάζει εἰς ἓν «Ὄχι· σου, μελαγχολεῖ μιὰ κόρη,
ῥίπτεις εἰς θείαν ἔκστασιν μὲ ἕν σου «Ναί», τὴν
[ἄλλην...
ὑποθηκεύεις τὴν καρδιά... Μοῖρα ἢ Τερψιχόρη,
ἀφίνεις ἄδολον χαρὰν ἢ ταραχὴν μεγάλην!...

. . . . . .

Δὲν 'ξεύρω τί αἰσθάνομαι ὅταν σὲ ἀντικρύσω,
μοῦ φαίνεσαιῶς ὄνειρον τῶν παρελθόντων χρόνων!...
ἴσως ποτὲ μὲ ἔκαμες καὶ μένα νὰ δακρύσω,
ἀπὸ τὸ φύλλον σου τ' ἀγνόν, κάποιον θὰ 'πῆρα
[πόνον!...
κι' ὅταν σὲ ἴδω ἔξαφνα, σ' ἀνθόστρωτον λειμῶνα,
νὰ στέκῃς ὑπερήφανα μέσ' τ' ἄπειρα λουλούδια.
ἠλεκτρισμένη, σταματῶ... Ἡ ἄσπρη σου κορῶνα
λύπη παλαιὰ μ' ἀνακαλεῖ ἢ χωρωπᾶ τραγούδια...
ἀχόρταγα σὲ θεωρῶ, ὡσὰν μαγνητισμένη,
καρδιοκτυπῶ... χαίρω...γελῶ...ἢ πικρὸ δάκρυ χύνω!
Ἤθελα μέσα στοὺς ἀγροὺς κοντά σου ξαπλωμένη
κάθε φορὰ ποῦ σ' ἐρωτοῦν, τὸ «Ὄχι» σου νὰ
[σβύνω...

. . . . . .

Αὐτὰ τὰ φυλλαράκια σου, τ' ἀνεμοσκορπισμένα,
ἱερειά σου νὰ γενῶ νὰ τὰ περιμαζεύω...
Μύρον, ἀγάπης βότανον νὰ κάνω, ἕνα. ἕνα...
ἀγιάτρευταις τοῦ ἔρωτος πληγαῖς νὰ θεραπεύω!
Ῥιχμένη ἐκεῖ...ἄμορφη ..στὸν δρόμο πατημένη!...
γυμνὸ τὸ δόλιο σου κορμὶ σὰν βλέπω εἰς τὸ χῶμα,
ἀθάνατη σὲ ἤθελα!...κι' ὅταν σὲ 'δῶ κομμένη
ῥαγίζονται τὰ στήθη μου...κι' ἐγὼ λογιέμαι πτῶμα!..

. . . . . .

Ἴσως εἰς ἄλλην ὕπαρξιν κι' ἐγώ 'μουν **μαργαρίτα**!..
Τί νὰ 'ναι ἄρα γε αὐτὸ ποῦ δι' ἐσὲ παθαίνω;...
ἀπὸ μικρὴ ἐλάτρευα τὴν ἄσπρη σου ἐσθῆτα...
Λυποῦμαι τώρα ἢ γελῶ... κι' ὡς σύ, συχνὰ πε-
[θαίνω!...

Ι. ΛΑΓΚΑΔΗΣ

ΘΕΡΙΝΑ ΤΑΞΕΙΔΙΑ

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ ΒΩΛΟΥ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ὁ Βόλος κατέστη χάρις τῶν φιλοτίμων αὐτοῦ παραγόντων μία τῶν σημαντικωτέρων πόλεων τοῦ Ἑλλ. Βασιλείου ὑπὸ ἔποψιν καλλωπισμοῦ, ὡραίων οἰκοδομῶν καὶ συνοικισμῶν, μοναδικῶν κέντρων διασκεδάσεως καὶ θεαματικῆς ἀπολαύσεως ὡς καὶ ἐκ τῶν πυκνῶν συγκοινωνιῶν διὰ καταλλήλων ὡραίων ὁδῶν καὶ σιδηροδρομικῶν γραμμῶν μετὰ τῶν γραφικωτάτων αὐτοῦ περιχώρων καὶ τοῦ ἐσωτερικοῦ τῆς Θεσσαλίας! Ἐπικοινωνεῖ καθ' ἑκάστην καὶ δὶς τῆς ἡμέρας μετὰ τῆς Ἀκρίσσης, ὡς ἐπίσης καὶ μετὰ τῆς Καρδίτσης, Τρικκάλων καὶ Καλαμπάκας, ἐσχάτως δὲ διὰ τῆς ἐνάρξεως τῆς λειτουργίας τοῦ διεθνοῦς σιδηροδρόμου Ἀθηνῶν—Συνόρων, οἱ Θεσσαλικοὶ σιδηρόδρομοι ἐπικοινωνοῦσι καὶ μετὰ Ἀθηνῶν σιδηροδρομικῶν. Ἐπὶ πλέον δι' ἰδιαιτέρας διακλαδώσεως μικρᾶς ταχύτητος ἐπικοινωνεῖ καὶ μετὰ τῆς Ἀγριᾶς, Λεχωνίων καὶ Μηλεῶν. Ἡ τελευταία αὕτη γραμμὴ εἶνε ἀπολαυστικωτάτη, διότι παραλιακῶς βαίνουσα διέρχεται διὰ κομψοτάτων καὶ ρωμαντικωτάτων καταφύτων μερῶν καὶ εὐφοροτάτων τοπείων. Εἶνε δὲ περιττὸν ν' ἀναφέρωμεν ἐνταῦθα, ὅτι ἅπασα ἡ κατωφέρεια τοῦ Πηλείου ἑκατέρωθεν εἶνε κατειλημμένη ὑπὸ ἐλαιῶν, κήπων καὶ καρποφόρων δένδρων, ὧν αἱ μηλέαι καὶ ἀπηδέαι πλεονεκτοῦσι καὶ μεγάλη ἐξαγωγὴ σχετικῶν καρπῶν γίνεται εἰς τὸ ἐσωτερικὸν καὶ ἐξωτερικόν.

Τὸ ἑσπέρας ἰδίᾳ ἐν ὥρᾳ θέρους μία τῶν καλειτέρων θερινῶν ἀπολαύσεων τῶν Βολιωτῶν εἶνε καὶ ἡ μετάβασις αὐτῶν σιδηροδρομικῶς εἰς τὰ μέρη ταῦτα διὰ περίπατον ἢ καὶ διὰ λουτρά.

Ἀλλ' ἡ πρόοδος τοῦ Βόλου δὲν ἐρείδεται μόνον εἰς τὸν καλλωπισμὸν αὐτοῦ καὶ τὴν ἐπέκτασιν τῆς συγκοινωνίας, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν πρόοδόν τῶν ὑλικῶν αὐτοῦ παραγόντων, τῶν τόσων αὐτοῦ βιομηχανικῶν ἐργοστασίων, ἅτινα στολίζουσι τὰ περίχωρα καὶ σημαντικὴν τόνωσιν, εὐεξίαν καὶ ὠφέλειαν παρέχουσι τῷ τε τοπικῷ ἐμπορίῳ καὶ τοῖς ἐργάταις αὐτῶν. Εἰς ἐλάχιστον δὲ χρόνον τοσοῦτον προώδευσαν, ἡ δὲ τέχνη ἐξίκετο εἰς τοιοῦτον σημεῖον ἐπίζηλον καὶ ἐφάμιλλον τῶν εὐρωπαϊκῶν, ὥστε ἀμφιβάλλει τις, ἂν ἐπισκεπτόμενος ταῦτα εὑρίσκεται εἰς τὸν Βόλον ἢ τὸν Πειραιᾶ.

Τὸ μεγαλείτερον ὅλων εἶνε ὁ καλοσσὸς τοῦ Βόλου, τὸ μέγα ἐργοστάσιον ἐγχωρίων ὑφασμάτων «Λεβιάθαν» πάνυ ἐπιτυχῶς ἐπικληθεὶς, τῶν Κυρίων Σιγάλα—Μουρτζούκου—Λεβῆ καὶ Σα, ὅπερ τελευταίως ἐπισκεφθεὶς καὶ ὁ στρατηγὸς Ἐντοῦ, λίαν εὐμενῶς ἐξεφράσθη περὶ αὐτοῦ, προσθέσας, ὅτι θὰ ἐνώσῃ τὰς προσπαθείας του ὥστε τοῦ λοιποῦ τὸ χακὶ τῶν ἐνδυμασιῶν τοῦ στρατοῦ νὰ προμηθεύεται ἐξ αὐτοῦ ἡ Κυβέρνησις, διότι ὁμολογουμένως δέον νὰ ἐνισχυθῇ δεόντως ἡ ἐθνικὴ παραγωγή. Τὸ ἐργοστάσιον τοῦτο λειτουργεῖ εὐδοκίμως, ἱδρυθὲν ἐπὶ καλοῖς οἰωνοῖς ἀπὸ τριετίας περίπου· καθόσον πάντα τὰ ἐν αὐτῷ κατασκευαζόμενα ὑφάσματα οὔτε κατὰ τὸν χρωματισμόν, οὔτε κατὰ τὴν κομψότητα, οὔτε κατὰ τὴν στερεότητα ὑστεροῦσι τῶν εὐρωπαϊκῶν, ἀλλὰ καὶ τὰ ὁποῖα καὶ εἰς τὰς τιμὰς ἀκόμη δύνανται νὰ τὰ συναγωνίζονται.

Τὸ ἐργοστάσιον τοῦτο μικρὸν ἔξωθι τῆς πόλεως εὑρισκόμενον, εἶναι ὄντως μεγαλοπρεπές, διεσκευασμένον μὲ ὅλους τοὺς κανόνας τῆς ὑγιεινῆς καὶ οὕτως ὥστε ἐν πλήρει ἀνέσει νὰ ἐργάζονται καθ' ἑκάστην καὶ φέρωσιν εἰς τὰς οἰκογενείας των ἄρτον περὶ τὰ 150 ἄτομα.

Τὸ κατάστημα εἶνε αὐτοκίνητον περιέχον ὅ,τι τέλειον εἰς τὸ εἶδος τῆς ὑφαντουργικῆς καὶ τῆς καλλιτεχνικῆς βαφικῆς εἶνε δυνατὸν νὰ ὑπάρξῃ.

Συγχαίροντες ἀπὸ καρδίας τοὺς ἱδρυτὰς τοιούτου ἐθνωφελοῦς ἱδρύματος εὐχόμεθα ν' ἀποβῇ ἀντάξιον καὶ εἰς καρποὺς καὶ εἰς ὠφελήματα.

Ἕτερον ἐπίσης κάλλιστον ἐργοστάσιον ὑφαντουργικῆς ἐν Βόλῳ εἶνε τῶν ἀδελφῶν Πκπαγεωργίου, εὐδοκίμως ὡσαύτως λειτουργοῦν, ἱδρυθὲν ἀπὸ δεκαετίας, ἐν ᾧ ἐργάζονται διαρκῶς περὶ τὰ 80 ἄτομα καὶ ἱκανοποιοῦν πληρέστατα τὰς ἀπαιτήσεις τοῦ τόπου.

Εἶτα ἔρχονται τὰ ἐφάμιλλα ἐργοστάσια ἢ οἱ σιδηροῖ κολοσσοὶ τῶν ἀδελφῶν Γκλαβάνη καὶ ἀδελφῶν Σταματοπούλου, ἐν ἑκάστῳ τῶν ὁποίων ἐργάζονται περίπου καθ' ἑκάστην περὶ τὰ ὀγδοήκοντα ἄτομα καὶ ἀκολουθοῦν ἑπομένως τὰ βυρσοδεψικὰ ἐργοστάσια καὶ τὸ πρωτοστατοῦν τοῦ κ. Νικούλη, ἐν ᾧ ἐργάζονται περὶ τὰ 100 ἄτομα· κατόπιν τὸ τοῦ κ. Ἀποστολίδου καὶ ἄλλων, ἐν οἷς κατεργάζονται δι-

άφορα δέρματα μὲ τέχνην ἀρίστην, ἀμιλλόμενα πρὸς τὰ εὐρωπαϊκὰ τοιαῦτα. Εἶτα ἕπεται τὸ ἐργοστάσιον ὑφαντουργίας κλωστῶν τοῦ κ. Παπανικολάου μὲ πεντήκοντα ἐργάτας. Τὸ κλωστήριον τοῦτο κάλλιστον ὑπὸ πολλὰς ἐπόψεις εἶνε ἀπαράμιλλον εἰς τὴν τάξιν καὶ ἀκρίβειαν.

Ὑπάρχουν ὡσαύτως καὶ τὰ μεγάλα ἐργοστάσια τῶν ἀλευροβιομηχάνων ἀδελφῶν Γκλαβάνη, καὶ τῶν ἀδελφῶν Ζαρλάμπα, τροφοδοτοῦντα ἕκαστον πολλὰς οἰκογενείας καὶ εὐδοκίμως λειτουργοῦντα.

Ἐργοστασια μικρότερα ἀλευρομηχανίας, μηχανοσιδηρουργικῆς, ὑφαντουργίας καὶ βυρσοδεψίας ὑπάρχουν καὶ πολλὰ ἄλλα ἐν Βόλῳ καὶ εἰς Πήλιον, συντελοῦντα πάντα ἐν συνόλῳ εἰς τὴν εὐημερίαν καὶ εὐεξίαν τοῦ τόπου, οὕτως ὥστε μὲ ὅλην τὴν πλημμελῆ ἀπὸ ἐτῶν ἐλαιοπαραγωγὴν καὶ τῆς Θεσσαλίας τὴν σμικρὰν σιτοδείαν, συγκρατεῖται ἀρκετὰ ζωηρὸς καὶ ἀκμαῖος.

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ δὲν πρέπει νὰ παραλείψωμεν, ὅτι ὁ Βόλος κέκτηται καὶ μεγάλα πολυτελῆ καταστήματα γυναικείων εἰδῶν ὡς τὰ τῶν κ.κ. Μουρτζούκων, Λεβῆ, Παππαχρήστου καὶ ἄλλων, τὸ μέγα τέλειον ἐμπορορραπτικὸν κατάστημα τοῦ κ. Βαρβκρέσου, ἀρίστου τεχνίτου καὶ κόπτου, εὐγενεστάτου καὶ φιλοτιμωτάτου ἀνδρός, τὸ μέγα ξυλεμπορεῖον τοῦ ρέκτου καὶ πολυπείρου κ. Ἀντ. Ξυνάρη, ἐπιχειρηματίου δὲ δεινοτάτου καὶ περιποιητικωτάτου φίλου, τὸ κάλλιστον οἰνοπνευματοποιεῖον τοῦ παλαιοῦ μὲν ἐργοστασιάρχου, ἀλλὰ νεο-φιλοπροόδου κ. Ἀντ. Καραμάνου, ὅστις ἤδη τὸ κατήρτισε τέλειον σὺν τῇ τελειοποιήσει τῶν τέκνων του, τὸ ἐπίσης προοδευτικώτατον οἰνοπνευματοποιεῖον τοῦ ἀγαπητοῦ φίλου καὶ ἀρίστου πατριώτου κ. Κουτσίκου, ὅστις τὸ ἐποίκιλε μὲ ὡραῖα ἠδύποτα κτλ. κτλ.

Τὸ ἑσπέρας συνηντήθημεν πάλιν μετὰ τοῦ φίλου ἰατροῦ κ. Μωραΐτου ἐν τῇ πλατείᾳ τῆς ἀκτῆς καὶ ἀφοῦ εἴπομεν ἀρκετὰ ἔξωθι τοῦ μεγάλου ζυθοπωλείου, ὅπου παρεμείναμεν μέχρι τῆς ἐννάτης πίνοντες ἐκ τοῦ εὐγέστου ζύθου Φίξ, μετέβημεν εἰς τὸ παρακείμενον ἑστιατόριον τῆς Γαλλίας, ἵνα δειπνήσωμεν κατ' ἐπίμονον πρόσκλησιν τοῦ φιλοτίμου ἰατροῦ, ὅστις δὲν παραλείπει ἑκάστοτε νὰ ἐκτελῇ ἀνελλιπῶς πάντα τὰ φιλικὰ καὶ φιλοξενικὰ αὐτοῦ καθήκοντα. Καὶ ἐγεύθημεν παρὰ τῇ ὡραίᾳ καὶ δροσολούστῳ παρκλίᾳ τοῦ ἐπαγωγοῦ Βόλου ἔτι μίαν φορὰν τοὺς ἐξαιρέτους ἐπιθυμητοὺς ἰχθῦς τοῦ Βόλου, κεκαρυκευμένους μετὰ περισσῆς ἐπιτηδειότητος καὶ πολυτελείας ὡς καὶ παστίτσαν παχυτάτην, ὠομίκτου μακαρονάδας ἐν κλιβάνῳ ἐψημένης καὶ ὀπτὰς μερίδας θεσσαλικοῦ ἀμνοῦ, τῇ συνοδείᾳ πάντοτε καὶ ἐπιπάσσει εὐγευστοτάτου ρητινήτου οἴνου, πολὺ

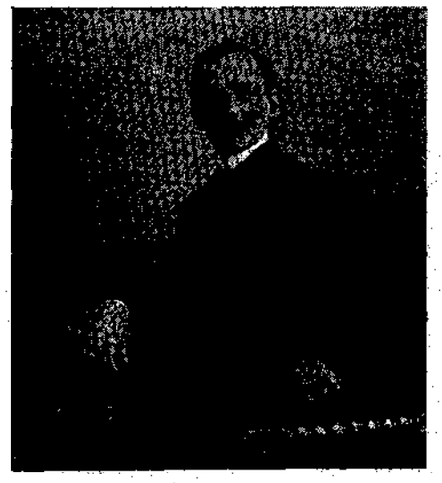

Ν. ΜΩΡΑΪΤΗΣ

συντελέσαντος εἰς τὴν περίστασιν καὶ φιλικήν μας ταύτην συνάντησιν. Μεθ' ὃ μᾶς παρετέθη ὡραῖον γλύκισμα κρέμας καὶ ἐπηκολούθησαν οἱ ἐκλεκτοὶ καρποὶ τοῦ Πηλίου.

— Ἀληθὴς ἀνακούφισις δι' ἐμὲ ἡ συνάντησις αὕτη, μοὶ λέγει ἐν τέλει ὁ κ. Μωραΐτης καὶ πολὺ ηὐχαριστήθην, ὅτι μᾶς ἐπισκέπτεσθε κἄποτε κ. Πρίντεζη, ἐνῷ ἡμεῖς δεσμευμένοι ὑπὸ τῆς ἐργασίας δὲν δυνάμεθα νὰ τὸ κουνήσωμεν ἀπ' ἐδῶ.

— Ἀληθῶς, ἀλλὰ καὶ δι' ἐμὲ εἶναι μεγάλη πνευματικὴ ἀνακούφισις τὸ ταξείδιον, μετὰ ἐνδελεχῆ σκέψιν καὶ γράψιμον καὶ διὰ τοῦτο ἐπιχειρῶ κἄποτε τοιαῦτα, ἔτι δὲ μᾶλλον, ὅπου συναντῶ τόσον καλοὺς καὶ στενοὺς φίλους μεθ' ὧν εὐκρέστως καὶ ἁρμονικῶς διέρχομαι ὡραίας στιγμὰς τοῦ βίου, ἃς οὐδέποτε λησμονῶ.

Καὶ ἐγερθέντες εἶτα μετέβημεν εἰς τὸ παρακείμενον καφενεῖον, ὅπου παιανιζούσης ἐκλεκτὰ τεμάχια βοημικῆς ὀρχήστρας, ἐπίομεν τὸν καφέ, διαμείναντες ἐκεῖ ἐπ' ἀρκετόν, μεθ' ὃ ἀπελθόντες καὶ ἐκεῖθεν, ἐποιησάμεθα μικρὸν περίπατον μέχρι τοῦ ξενοδοχείου μου, ὅπου καὶ ἀπεχαιρετήθημεν, ἵνα ἐπανίδωμεν ἀλλήλους μετὰ τὴν ἐπιστροφήν μου ἐκ Θεσσαλίας. (Ἀκολουθεῖ)

Η ΑΣΤΑΣΙΑ ΣΟΥ

Κάθε στιγμὴ ξεπλέκεις τὰ μαλλιά σου
πότε τὰ κάνης πλεξίδες κρεμαστὲς
καὶ σὲ λίγο πάλι τὰ σηκώνεις
καὶ τὰ δένη, μὲ κορδέλες πλουμιστές...

Ὅμοια ἀστασία ἔχεις στὴ καρδιά σου
ὅπως τὴν ἔχεις, καὶ στὴ κτενισιά
πότε μὲ πλέκεις, μὲς τὸν Ἔρωτά σου
καὶ πότε μὲ ξεπλέκεις, μ' ἀπονιά.

Ζάκυνθος ΑΓΓΕΛΟΣ ΣΑΛΟΥΤΤΗΣ

ΚΩΝΣΤ. ΧΡΗΣΤΟΜΑΝΟΣ

Πρὸ δεκαετίας περίπου μέγας θόρυβος ἠγέρθη περὶ τὸ ὄνομα ἑνὸς ἀγνώστου μέχρι τότε ἀνδρός, θόρυβος παγκόσμιος, ἐξ αἰτίας ἑνὸς βιβλίου του, ἐκδοθέντος ἐν Παρισίοις. Καὶ αὐτὸς ὁ θόρυβος δὲν ὠφείλετο τόσον εἰς τὴν ἀποκάλυψιν τῶν αἰσθημάτων τῆς μυστικοπαθοῦς καὶ θαυμαστῆς αὐτοκρατείρας Ἐλισσάβετ, ὅσον εἰς τὴν ἀποκάλυψιν τῆς ἐξόχου διανοίας τοῦ Χρηστομάνου.

Δὲν εἶνε δέ ἀληθὲς ὅτι ὁ Φραγκίσκος Ἰωσὴφ ἐξωργίσθη διά τὸ βιβλίον τοῦ ἕλληνος διδασκάλου τῆς Αὐτοκρατείρας, διότι ὁ Χρηστομάνος δὲν ἔθιξε τίποτε ἀπὸ τὴν ζωὴν τῆς αὐτοκρατορικῆς οἰκογενείας. Ἡ ποίησίς του ἀπηθανάτισεν ἁπλῶς τὴν θαυμασίαν φωτεινὴν διάνοιαν τῆς ἀτυχοῦς ἐκείνης αὐτοκρατείρας, εἰς τὰ περίφημα «Φύλλα Ἡμερολογίου».

Βραδύτερον ὅταν ἦλθεν εἰς τὰς Ἀθήνας ἔβαλεν εἰς πρᾶξιν τὰ ὄνειρά του, καὶ μίαν ἡμέραν ἡ σιγαλὴ κόγχη τοῦ Διονύσου ἐφιλοξένησεν ὅλους σχεδὸν τοὺς Ἀθηναίους λογίους, διὰ νὰ ἀκουσθοῦν οἱ ἐμπνευσμένοι λόγοι τοῦ Χρηστομάνου, περὶ τῆς ἀναγεννήσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ Θεάτρου.

Μετὰ τοὺς λόγους ἤρχισε τὸ ἐπίπονον ἔργον του. Ἀνεζήτησε ἠθοποιοὺς μέλλοντος καὶ ὄχι παρελθόντος. Εὗρεν ὑλικὰ ἀκατέργαστα καὶ τέλος ἀνήγειρε τὴν Νέαν Σκηνήν.

Μετέφρασε τὴν Ἀντιγόνην τοῦ Σοφοκλέους εἰς τὴν δημοτικήν, τὸ «Κράτος τοῦ Τσάρου» τοῦ Τολστόϊ, τὸ «Ξένο Ψωμί» ἀπεκάλυψεν εἰς τὴν Ἑλλάδα τὸν Μαίτερλιγκ, κατώρθωσε δὲ καὶ τὴν «Παρισινὴν» τοῦ Μπέγκ νὰ παραστήσῃ.

Μέχρι τοῦ 1905, ὅτε ἀπεσύρθη τῆς Ν. Σκηνῆς εἶχεν ἀποκαλύψῃ εἰς τὸ Ἀθηναϊκὸν κοινὸν ὑπὲρ τὰ τριακόσια ἔργα, ὧν τὰ πλεῖστα ἦσαν ἀριστουργήματα.

Ἀτυχῶς ὁ πόθος τοῦ Χρηστομάνου, νὰ ἀναλάβῃ τὸ Βασιλικὸν Θέατρον, δὲν εὗρεν ἠχώ. Τὸ Ἑλληνικὸν θέατρον, χάρις εἰς τὴν ἀδράνειαν τῶν Κυβερνήσεων, ἄφησεν ἀνεκμετάλλευτον τὴν ἐποχὴν ἐκείνην καὶ τὸν Χρηστομάνον. Ἐν τούτοις τὸ ἔργον του ἐρριζώθη καὶ οἱ καρποὶ δὲν θ' ἀργήσουν νὰ φανοῦν.

Ὁ παράδοξος αὐτὸς ἄνθρωπος εἶχεν εἰς μέγιστον βαθμὸν τὴν προαίσθησιν καὶ τὴν πεποίθησιν. Ὅταν ἠρωτήθη ἀπὸ ξένον δημοσιογράφον, τί ἐσκέπτετο νὰ κάμῃ τὸ 1911, ἀπεκρίθη :

- Ν' ἀποθάνω !

Καὶ ἐκράτησε τὸν λόγον του.

Η ΛΑΪΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Ἐσχάτως πρωτοφανὲς ἔκτακτον συμβεβηκὸς συνεκίνησε τὴν πόλιν. Πανικὸς ἀκαταλόγιστος εἶχε καταλάβει πολλοὺς τῶν ἐνδιαφερομένων, ἰδίᾳ τῆς κατωτέρας τάξεως, οἵτινες ἔχουσιν ἀτοταμιεύσει τὰς οἰκονομίας των, ὡς καὶ τοὺς καταθέτας ὄψεως μεγαλειτέρων ποσῶν, ἐπὶ τῇ ἁπλῇ. ἀλλὰ σκοπίμῳ διαδόσει ἐνδιαφερομένων τινῶν κακοβούλων, ὅτι ἡ λαϊκὴ Τράπεζα, τὸ ἐθνωφελὲς τοῦτο ἵδρυμα, ὅπερ σπουδαίας προόδους ἐπετέλεσεν ἐν ὀλιγίστῳ σχετικῷ χρονικῷ διαστήματι, καταρρέει συνεπείᾳ ἐπικειμένης χρεωκοπίας του καὶ στάσεως τῶν πληρωμῶν, ἀδυνατοῦσα ν' ἀντεπεξέλθῃ εἰς τὰς ὑποχρεώσεις αὐτῆς.

Καὶ ὡς εἰκός, πληθὼρα ἀπαιτητῶν προσῆλθον εἰς τὰ γραφεῖα αὐτῆς ἐπιμόνως ζητούντων τὴν ἐπιστροφὴν τῶν καταθέσεών των.

Ἡ Τράπεζα ἐννοεῖται, φειδομένη τῆς ἀξιοπρεπείας της καὶ κωφεύουσα πρὸ τοιούτων

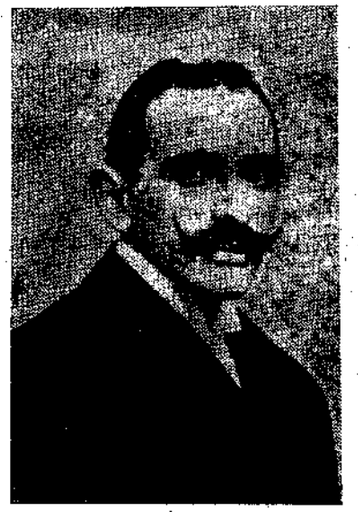

Δ. ΛΟΒΕΡΔΟΣ

ἀνυποστάτων διαδόσεων, ἀφίνουσα κατὰ μέρος πᾶσαν ἐπὶ τοῦ παρόντος δικαιολογίαν κατὰ τῶν συκοφαντῶν της προθύμως καὶ ἀμέσως διέταξε τοὺς ταμίας της νὰ ἱκανοποιήσωσι πᾶσαν ἔλλογον ἀπαίτησιν. Καὶ ὄντως ἄνευ ἀπωλείας χρόνου ἠνεώχθησαν ἑπτὰ θύραι, δι' ὧν ἐπληρώνοντο νυχθημερὸν ἐπὶ τριήμερον αἱ ἀπαιτήσεις τῶν προσερχομένων. Τοῦτο δὲ μόνον ἤρκεσεν, ὅπως ἀποδείξῃ τὴν ἀνθηρὰν κατάστασιν αὐτῆς καὶ φιμώσῃ τὰς κακοβούλους διαδόσεις, καθόσον οὐδεμία ἀφορμή, οὐδὲ ἴχνος κακῆς προθέσεως ἢ ἀτυχήματος ὑπῆρξεν, ὅπως ἀμαυρωθῇ ἔστω καὶ ἐπ' ἐλάχιστον ἡ καλλίστη κατάστασις καὶ ὑπόληψις αὐτῆς καὶ πιστωθῇ ἡ κακὴ προαίρεσις τῶν ἀνηκούστων διαδόσεων.

Εὐτυχῶς ἡ ἀνελλιπὴς ἐκπλήρωσις τῶν ὑποχρεώσεων αὐτῆς καὶ ἡ ἔγκαιρος γνωστοποίησις τῆς Διοικήσεως τῆς Ἐθν. Τραπέζης μετὰ πρόχειρον ἐξάτασιν τοῦ Ἐνεργητικοῦ καὶ Παθητικοῦ της, ὅτι οὐδαμόθεν ἐπικρέμανται κίνδυνοι κατὰ τῆς Λαϊκῆς Τραπέζης καὶ ὅτι αὕτη ἀναλαμβάνει πᾶσαν εὐθύνην καὶ δὴ ἐγγυᾶται διὰ τὰς ὑποχρεώσεις της διέλυσε πᾶσαν ὑπόνοιαν καὶ τὰ πράγματα ἐπανῆλθον ἀμέσως εἰς τὴν τροχιάν των.

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ πᾶς ἔπαινος ὀφείλεται τῷ ἱδρυτῇ αὐτῆς κ. Δ. Λοβέρδῳ, ὅστις κατώρθωσε νὰ προσδώσῃ τέλειον ὀργανισμὸν εἰς τὴν Τράπεζαν ταύτην καὶ νὰ φέρῃ αὐτὴν εἰς τὴν πρέπουσαν περιωπήν της.

ΓΕΩΡ Α. ΒΕΘΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ, καθ' ἣν ὑπὸ τῆς ἐν Λονδίνῳ Ἰατρικῆς Ἑταιρείας ἀπενεμήθη τῷ ἐπιλέκτῳ ἡμῶν συνεργάτῃ κ. Γεωρ. Α. Βεθανοπούλῳ ὁ τιμητικὸς τίτλος τοῦ ἐπιστέλλοντος μέλους ταύτης, θεωροῦμεν καθῆκον νὰ σκιαγραφήσωμεν δι' ὀλίγων τοῦτον.

Ὁ διευθυντὴς τοῦ ἰατρικοῦ περιοδικοῦ «Πανελλήνιος Ἐπιθεώρησις» κ. Γ. Α Βεθανόπουλος, υἱὸς τοῦ ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν ἐξασκήσαντος τὴν ἰατρικὴν λίαν εὐδοκίμως ἐν Ἀγγλικαῖς ἀποικίαις ἀειμνήστου Ἀναστασίου Βεθανοπούλου, καίτοι νεώτατος, θεωρεῖται ὡς εἷς τῶν μᾶλλον μεμορφωμένων ἰατρῶν.—Ἐπιστήμων βαθύς, εἶνε ἀφοσιωμένος ψυχῇ τε καὶ σώματι εἰς τὴν πρόοδον τῆς ἰατρικῆς ἐπιστήμης, δημοσιεύσας μέχρι τοῦδε σωρείαν ἐπιστημονικῶν μελετῶν, τινὰς καὶ πρωτοτύπους, ὡς τὸ περὶ πανώλους, θεραπείας τῆς βλεννορροίας διὰ τοῦ Gonosan, νόσου τοῦ ὕπνου, μελέται αἵτινες ἀνεδημοσιεύθησαν οὐ μόνον εἰς ἅπαντα τὸν Ἑλληνικὸν τύπον, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰ Εὐρωπαϊκὰ ἰατρικὰ περιοδικὰ μετ' εὐφημοτάτων ἐγκωμίων ὑπὲρ τοῦ Ἕλληνος ἰατροῦ Βεθανοπούλου.

Ὅτε πρὸ τετραετίας Ἀγγλικὴ ἀποστολὴ ὑπὸ τὸν διάσημον Ἄγγλον καθηγητὴν Ross μετέβη εἰς Κόγκο, ὅπως ἐκ τῶν ἐγγὺς μελετήσῃ τὰς τῶν τροπικῶν χωρῶν νόσους, διῆλθεν ἐξ Ἀθηνῶν παραλαβοῦσα μετ' αὐτῆς τρεῖς Ἕλληνας ἰατρούς, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἦτο καὶ ὁ κ. Βεθανόπουλος, ὅστις ἀψηφῶν τοὺς μόχθους καὶ τοὺς μεγάλους κινδύνους μετέβη καὶ αὐτὸς μόνον καὶ μόνον, ὅπως μελετήσῃ ἐκ τοῦ ἐγγὺς τὰς τῶν τροπικῶν χωρῶν νόσους, αἵτινες τόσας ὑπάρξεις καθ' ἡμέραν θανατοῦσι.

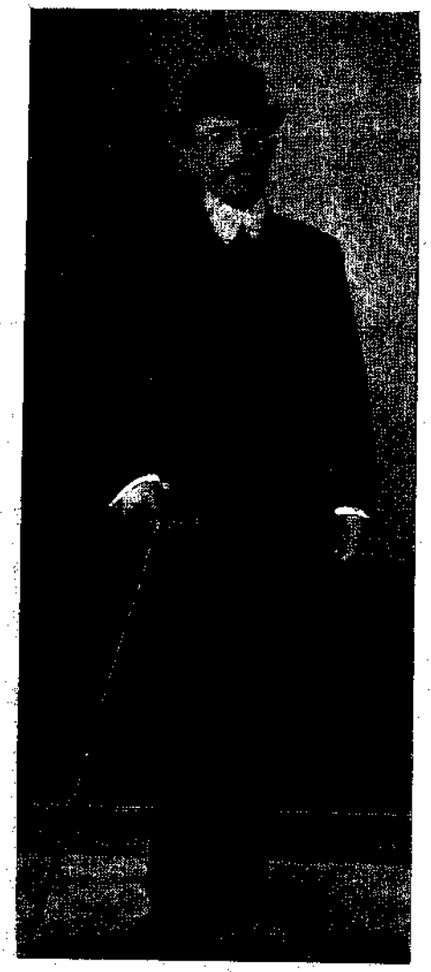

Δημοσιογράφος ἐκ τῶν ὀλίγων, διατελῶν συνεργάτης εἰς σωρείαν περιοδικῶν. Αὐστηρότατος, εἰλικρινὴς καὶ μετριόφρων εἰς τὸ καθῆκόν του, μελίρρυτος ὅμως καὶ προσηνέστατος εἰς τὰς συναναστροφάς του.

Ἀριστοκράτης κατά τε τοὺς τρόπους καὶ τὴν περιβολήν, ὑπεραγαπᾶται οὐ μόνον ὑπὸ τῶν συναδέλφων του, ἀλλὰ καὶ ὑφ' ὅλων τὸν γνωρισάντων αὐτόν.

ΣΤΟ ΜΝΗΜΑ ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΑΚΗ ΦΩΤΟΠΟΥΛΟΥ

Διαβάτα στάσου... ρίψε ἕνα βλέμμα
Σ' αὐτὸ τὸ μνῆμα 'ποῦ κλεῖ τὸ νηὸ
Στάσου διαβάτα ! χύσε ἕνα δάκρυ πονετικό.

Στάσου διαβάτα.... τὰ δάκρυα μάνας !
Καὶ συγγενῶν δροσιὰ νὰ γίνουν μὲ τὸ δικό σου
Ὤ ! 'στὸ κουφάρι του καὶ τὸν σταυρόν.

Νὰ ἀνθίσουν ῥόδα μέσα στὴ χλόη
Νὰ ἀνθίσουν κρίνα 'στὴν ἐρημιὰ
Κι' ὁ νηὸς θὰ εὕρῃ..... παρηγοριά !
Ὤ ! 'στῶν μνημάτων τὴν σιγαλιά !....

ΣΟΦΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ

ΣΥΛΛΟΓΟΣ Η "ΤΕΧΝΗ"

Ὑπὸ ἐρασιτεχνῶν καὶ λογίων συνεστήθη Σύλλογος μουσικὸς καὶ φιλολογικὸς σκοπῶν τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ μουσικοῦ καὶ καλλιτεχνικοῦ αἰσθήματος καὶ τὴν ἐξυπηρέτησιν τῆς φιλολογίας, διὰ τοῦ καταρτισμοῦ ὀρχήστρας ἐξ ἐρασιτεχνῶν χορῳδίας, διὰ συναυλιῶν, διαλέξεων, θεατρικῶν παραστάσεων κτλ.

Συγκροτηθείσης Γεν. Συνελεύσεως καὶ γενομένων ἀρχαιρεσιῶν, ἐξελέγησαν οἱ ἑξῆς : Πρόεδρος ὁ κ. Δ. Ι. Καλογερόπουλος, Ἀντιπρόεδρος ὁ κ. Ν. Σπανδωνῆς, Γεν. Γραμματεὺς ὁ κ. Ἀδ. Ἀδαμαντίου, Εἰδικὸς ὁ κ. Σ. Χιλιαδάκης, Ταμίας ὁ κ. Δημ. Δεσμίνης, Ἔφορος τοῦ Μουσικοῦ Τμήματος ὁ κ. Φιλ. Οἰκονομίδης. Ἔφορος τοῦ Φιλολογικοῦ ὁ κ. Π. Δημητρακόπουλος καὶ Σύμβουλοι οἱ κ. κ. Ι. Ἰωαννίδης Τιμ. Ξανθόπουλος, Ἀντ. Ἠπίτης καὶ Θωμ. Θωμόπουλος.

ΑΠΟ ΤΑ ΠΡΩΤΕΥΟΝΤΑ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ

ΑΙΘΟΥΣΑ ΚΑΤΑΡΡΑΚΤΩΝ. - Οὕτω ὀνομάζεται μία ἐκ τῶν πολλῶν αἰθουσῶν τῆς ἐσωτερικῆς Κλινικῆς τοῦ ὀφθαλμολόγου κ. Σ. Χαραμῆ. Ἐν αὐτῷ νοσηλεύονται εἰδικῶς καὶ ἰδιαιτέρως οἱ ἐγχειριζόμενοι ἐκ τοῦ καταρράκτου ὑπὸ τοῦ ὀφθαλμολόγου κ. Σ Χαραμῆ, εἰς ἣν ἑκατοντάδες τυφλῶν μέχρι τοῦδε ἀνέβλεψαν.